Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Günlük Siyasi Gazete

Gerçek

SAYI 118
26 EYLÜL 1979
ÇARŞAMBA
500 Kuruş

Yurt çapında demokratik kitle gösterileri yapılıyor

TÖB-DER Genel Başkanı Gazioğlu gazetemize verdiği demeçte 29 Eylül'de Eskişehir, Ordu ve Bitlis'de büyük anti-faşist kitle gösterileri yapılacağını bildirdi.

29 Eylül'de Eskişehir, Ordu ve Bitlis'de faşist saldırıların protesto edilmesi ve memurların sendikal haklarının savunulması için büyük kitle gösterileri yapılacaktır. Başta DİSK olmak üzere TMMOB ve diğer demokratik kitle örgütleri de bu gösterilere katılacaklardır.

Bu konuda gazetemize bir demeç veren TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu özetle şöyle demiştir:

TÖB-DER, Şube Başkanları ve Genel Yönetim Kurulu toplantılarında alınan kararlar uyarınca, ırkçı, faşist baskı ve saldırıların protesto edilmesi, memurların grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarının savunulması amacı ile bir kampanya başlatılmıştır. Bu kampanyanın ilk aşama eylemleri 29 Eylül'de Eskişehir, Ordu ve Bitlis'te yapılacak olan büyük kitle gösterileridir. Miting ve yürüyüşler sadece öğretmenlerin, memurların, teknik elemanların ekonomik demokratik haklarının savunulduğu eylemler olarak değil, genel demokrasi mücadelesinin bir parçası olarak da büyük anti-faşist kitle gösterileri olarak düşünülmektedir. Bu nedenle tüm

Devamı s. 5, sütun 6'da

Elektrik kesintileri bahane edilerek

İşçi ücretleri kesilmek isteniyor

- **DİSK bölge temsilcisi yaptığı açıklamada «işçi ücretlerinden kesinti yapmaya kimsenin gücü yetmez» dedi.**

İzmir (THA) — Ege bölgesi sanayi odası başkan vekili ve AP İzmir İl Başkanı Hayrettin Yorgancıoğlu'nun «Türkiye Elektrik Kurumu tarafından program dışı olarak yapılan elektrik kesintilerinin, bir ay içerisinde Ege'li sanayicilerin 4.5 milyar liralık üretim kaybına yol açtığını; kesintilerden doğan zararın yükünün sadece sanayicilere yüklenmesinin mümkün olmayacağını ve günde 4-5 saat uygulanan kesinti süresince işçilerin ücretlerinden kesintiye gideceklerini» açıklaması sendikal çevrelerde tepki ile karşılandı.

Egeli sanayiciler, elektrik kesintilerinin uygulandığı süre içerisinde, işçi ücretlerinde kesinti yapılması yolundaki girişimlerini sürdürürlerken DİSK ve TÜRK-İŞ 3. bölge temsilcileri yaptıkları açıklamalarda bu çabaları «gülünç» karşıladıklarını belirterek, kimsenin buna gücünün yetmeyeceğini bildirdiler.

DİSK 3. bölge temsilcisi Saim Akbulut üretimin burjuva yasalarıyla yönetilmekte olduğunu hatırlatarak, yasaya göre bir işçinin sabah belli saatte işbaşı yaptığını, elektrik kısıntısı olsa bile akşam belli saatte işten döndüğünü bildirdi. Saim Ak-

Devamı s. 5, sütun 4'te

Elçi, «Ecevit hükümetinin alternatifi yine bu hükümettir»

- **Bayındırlık Bakanı, Doğu'nun iki sorunundan birisinin ekonomik, ötekinin ise doğu halkı üzerindeki baskı olduğunu söyledi.**

Nusaybin (a.a.) — 14 Ekim seçimleri nedeniyle seçim bölgesi olan Mardin'e gelen Bayındırlık bakanı Şerafettin Elçi, Kızıltepe ve Nusaybin'de halka hitaben yaptığı konuşmalarda AP, MSP ve MHP'yi eleştirerek, AP'nin gün geçtikçe MHP'lileştiğini savundu. Muhalefetin gücünün hükümeti yıkmaya yetmeyeceğini iddia eden Elçi, «Ecevit hükümetinin alternatifi, yine bu hükümettir» dedi.

Konuşmasında, AP Genel Başkanı Demirel'in ülkede bir hükümet bunalımı yaratmak istediğini söyleyen Bayındırlık bakanı Elçi, «Hükümet bunalımı sonunda gelecek bir ara veya dikta rejiminin yükünü yine doğulular çekecektir» şeklinde konuştu.

Doğu Anadolu bölgesinin doğal kaynaklarının yöre halkı için kullanılmadığını belirten Elçi, «Doğu'nun iki belirli sorunundan birinin ekonomik ötekinin ise halkın üzerindeki baskı» olduğunu söyleyerek «ekonomik olanaklar halkın yararına kullanılmadığı için doğu halkı mağdur edilmiştir. Doğulular ekmek davası için sürülmeye ve göç etmeye zorlanmaktadır» dedi. Önceki gece kaçakçılarla jandarma arasında Nusaybin'de meydana gelen olayla ilgili ola-

Devamı s. 5, sütun 7'de

Gerçek Durum

CHP Halkın Anti-Faşist Eylemini Sandığa Hapsetmek İstemiştir

Her kapitalist ülkede işçi sınıfı hareketinin zaafları istisnasız olarak burjuvaziye yarar. Özellikle bu zaaflar işçi sınıfının iktidar mücadelesinin (sosyalist hareketin) bölünmüşlüğü, ve toplumsal muhalefette yer alan emekçi sınıf güçlerinin dağınıklığı şeklinde somutlanıyorsa, böyle bir durum, burjuvazinin arayıp da bulamayacağı bir fırsattır.

Ne yazık ki, Türkiye'de de durum farklı olmamıştır. İşçi sınıfı politik hareketinin bölünmüş olması, ve genel devrimci-demokratik mücadele güçlerinin dağınıklığı burjuvazinin ve onun çeşitli politik akımlarının işine yaramıştır.

Son yıllarda, bu olgudan en fazla yararlanan iki politik akım somutta faşizm ve işbirlikçileri ile (MHP ve AP ile) sosyal demokrasi olmuştur. Sosyal demokrasinin iflâs etmesiyle de, en fazla yararı son tahlilde faşizm ve siyasal gericilik sağlamış olmaktadır.

Türkiye'de güçlü bir demokratik halk hareketi olduğu halde, demokrasi güçlerinin içinde bulunduğu dağınıklık, faşist güçlerin gerek 12 Mart'ta, gerekse sonrasında bu durumdan bol bol yararlanmasına yol açtı. Demokrasi güçleri muazzam bir potansiyel oluşturduğu halde, kabul edelim ki, kendi güçlerini birleştirerek faşizme karşı topyekûn bir mücadeleyi bugüne değin gerçekleştiremediler. Devrimci, demokratik güçlerin en geniş yığınları faşizme karşı harekete geçirememeleri anti-faşist mücadelenin en belirgin zaafı oldu. Bu durumdan özellikle faşist milliyetçi hareket, ve onun dışındaki çeşitli militarist-faşist klikler ile AP ve diğerleri faydalandılar. Gizli-açık faşist odaklar ve işbirlikçileri halk ve demokrasi düşmanı emelleri için uygun ortam buldular.

Faşizme ve gericiliğe karşı, siyasal arena başta olmak üzere toplumsal yaşamın her alanında topyekûn bir mücadele düzeyine ulaşılamaması faşistlerin, militaristlerin ve tüm gericiliğin işine yaradığı gibi, bir dönem için, sosyal demokrasinin de işine yaradı.

Devamı s. 5, sütun 7'de

Partilerin Radyo-TV konuşma sıraları belirlendi

Ankara (a.a.) — 14 Ekim seçimleri dolayısıyla siyasi partilerin radyo ve televizyonda yapacakları propaganda konuşmalarının sırası yüksek seçim kurulunda kur'a sonucu belirlendi. Buna göre propaganda konuşmalarının başlayacağı 2 Ekim Cumartesi günü ilk konuşmayı TBP Genel Başkanı Mustafa Timisi, son konuşmayı da CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit yapacak. Propaganda konuşmalarının son gününde ise ilk olarak AP, son olarak MSP konuşacak.

Ad çekme işlemiyle belirlenen sıraya göre radyo ve televizyonda 2 Ekim Salı günü başlayacak

Devamı s. 5, sütun 2'de

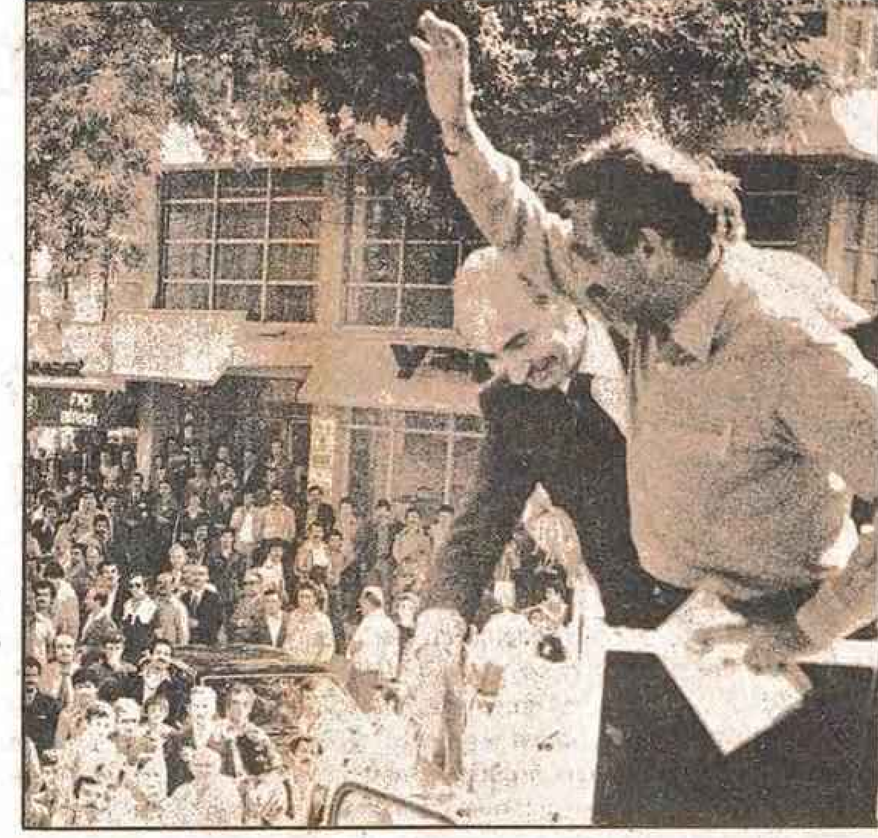
TRT'de TSİP ve TİP Bültenlerine Sansür Sürüyor

- **TRT yetkilileri seçim haberlerinde metin değişikliği yaparak, bazı bültenlerin özünü boşaltıyorlar.**

TRT'nin seçim haberlerinde sosyalist partilerin bültenlerine uygulanan sansürler sürüyor. Önce TSIP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu'nun verdiği 29 Ağustos tarihli bültende AP'li toprak ağası-milletvekili Bucak'ın evinde kiralık katil yakalandığı söylendiği ve AP'nin

Devamı s. 5, sütun 2'de

CHP Sol oyları kendi ipoteğinde sayıyor

- **Geçmişte kitlelerin anti-faşist tepkilerini sandıksal sonuçlara dönüştüren CHP'nin bu seçimlerde de aynı beklenti içinde olduğu belirtiliyor.**
- **CHP genel sekreter yardımcılarından Birgit, haftalık Yankı dergisine verdiği demeçte, CHP'nin sol'undaki siyasal güçleri küçük düşürmeye çaba gösterdi.**

CHP yönetimi bu seçimlerde uğrayacağı oy kaybını asgariye indirmek için yeni taktikler deniyor. Sol ve sosyalist güçleri suçlama huyundan bir türlü vazgeçemiyen CHP yönetiminin bu tutumu demokrasi düşmanlarına ve bir «ara rejim» özlemi içinde olanlara umut veriyor. CHP, kitleler karşısındaki politik iflasını örtbas etmek umuduyla, kendi so-

Devamı s. 5, sütun 6'da

Ecevit: «Nazi partisiyle ortaklık kuranlarla yönetilmeyeceğiz»

- **CHP Genel Başkanı, «Türkiye'yi ağır bunalıma sürüklemek isteyen çevreler var,» dedi.**

Edirne (a.a.) — Seçim gezilerinin üçüncü etabında Trakya'yı dolaşan CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit, Keşan'da yaptığı konuşmada, «Almanya'da Nazi partisiyle, Türkiye'de AP ile cephe ortaklığı kuranlarla yönetilmeyeceğiz» diyerek MHP'ye çattı. «Herkesin foyasının çıktığını» belirten Ecevit, «Bu memlekette faşizme kırat'ın sırtında iktidar yolu açıldı. Kıratı da sırtındakini de alaşağı etti bu millet» dedi.

CHP'yi hükümetten düşürebilmek için her türlü tedbire başvurulduğunu ve Türkiye'yi ağır bir bunalıma sürükleyen çevreler olduğunu bildiren Bülent Ecevit, «CHP hükümetten düşerse ne olacaktır? Nasıl bir hükümet kurulacaktır? Tertipleri sürdürenler yurttaşların zihinlerindeki hiçbir soruya yanıt vermemekte, verememektedirler. Çünkü verebilecekleri bir yanıt, gösterebilecekleri bir çözüm yoktur. Daha doğrusu hayal ettikleri çö-

Devamı s. 5, sütun 1'de

Demirel: «Borç keşke 100 milyar lira olsaydı»

- **AP Genel Başkanı: «Biz Türkiye'yi borca sokmuşuz. Batırmışız, 12,5 milyar liralık borç keşke 100 milyar lira olsaydı da, Türkiye bu duruma gelmeseydi.»**
- **Demirel, Yüksek Seçim Kurulu'nun televizyon ve radyoda yapılacak konuşmaların anayasaya aykırı olup olmadığını önceden denetleme kararını «sansür» olarak niteledi.**
- **Demirel, «ben ara rejimi kimin davet ettiğini bilmiyorum. Ben halkı sandığa davet ediyorum» dedi.**

Yazısı 5. sayfada

TBP senatör adayı Adana'da vuruldu

Adana (a.a.) — Türkiye Birlik Partisi İstanbul Senatör adayı ve Adana eski il başkanı Avukat Hasan Kaplan Pazartesi günü adliye binası karşısındaki yazıhanesinde tabanca ile vurularak ağır yaralandı.

Kimliklerinin saptanmasına çalışılan iki kişi saat 14.00 civarında Avukat Hasan Kaplan'ın yazıhanesi önüne gelip avukata tabanca ile dört el ateş ettiler. Saldırganların yol kenarında park ettikleri taksiye binerek kaçmak isterken silah seslerini duyan adliyede görevli polisler olay yerine koşarak geldiler. Saldırganlar otomobilin içinden polislere ateş açtılar, daha sonra taksiden inerek ara sokaktan kaçtılar.

Bahçelievler katliamının duruşmasına yarın devam edilecek

Ankara (a.a.) — 7 Türkiye İşçi partisi üyesinin ölümüyle sonuçlanan Bahçelievler katliamı sanıklarının yargılanmasına yarın devam edilecek. Yarınki duruşmada olayın görgü tanıkları Ankara sıkıyönetim askeri mahkemesi tarafından dinlenecek.

İbrahim Çiftçi, Ahmet Ercüment Gedikli, Ömer Yavuz Hacıömeroğlu, Abidin Şahiner, Duran Demirkıran, Kadir Temir, Mehmet Kundakçı, Ömer Özduran'ın 20 Ağustos günü yapılan duruşmalarında askeri savcı

Devamı s. 5, sütun 6'da

Filistin Kurtuluş Örgütü siyasi büro üyesi Faruk Kaddami'nin Ankara'yı ziyareti sırasında imzalanan FKÖ'nün Türkiye'de büro açmasına ilişkin anlaşma önümüzdeki hafta yürürlüğe giriyor.

FKÖ Temsilciliği önümüzdeki hafta açılacak

Ankara — Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Ankara'da temsilcilik binası açma çalışmalarının tamamlandığı ve önümüzdeki hafta sonuna kadar, temsilciliğin verilecek bir kokteyl ile birlikte açılacağı öğrenildi.

Temsilcilikte çalışacak olan bazı elemanlar Ankara'ya gelerek Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ile temaslarda bulunmaya başladılar.

Uzun süreden beri Filistin

Devamı s. 5, sütun 5'te

Mısır Büyükelçiliğini basan Filistinli 4 gerillanın duruşmaları bugün başlıyor

Mısır elçiliğinin işgal edilmesi olayı, Türkiye ve dünya ilerici kamuoyu tarafından, Filistin halkının haklı mücadelesine zarar veren bir eylem olarak değerlendirilmişti.

- **Elçiliği basan gerillalardan 3'ü için idam, biri için ömür boyu hapis isteniyor.**

Ankara (A.A.) — Mısır'ın Ankara büyükelçiliğini 13 Temmuz günü basarak 3 kişinin ölümüne neden olan 4 Filistinli gerillanın duruşmalarına, Ankara sıkıyönetim mahkemesinde bugün başlanıyor.

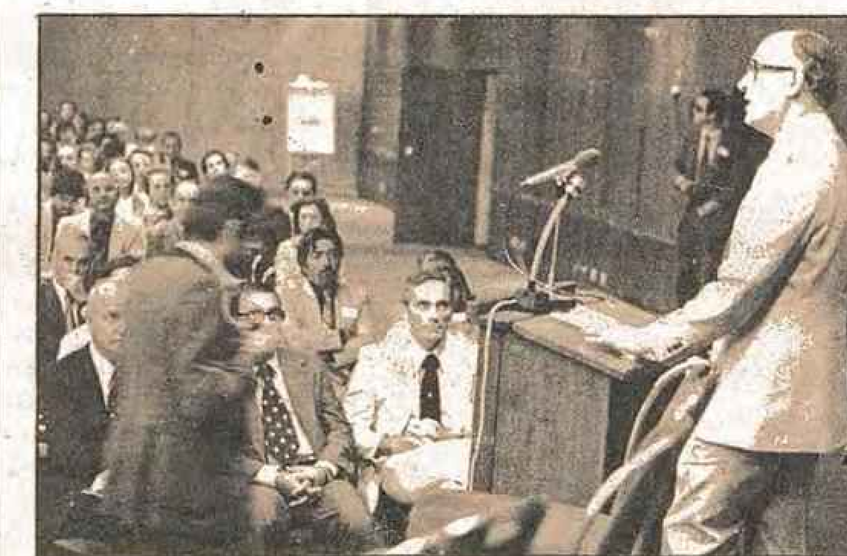
Sıkıyönetim askeri savcısı gerillalardan üçü için idam, biri için ömür boyu hapıs cezası istemişti.

Askeri savcılık iddianamesinde hareketin Mısır-Türkiye ilişkilerini bozmaya yönelik olduğu öne sürülüyor.

Gerillalardan birinin sadece öldürmeyle sonuçlanan ve Mısır-Türkiye ilişkilerini bozmaya yönelik harekete katıldığı iddiasıyla ömür boyu hapıs, diğer üçünün ise bu olayın dışında da birçok olaylara karıştığı öne sürülerek idamı isteniyor.

YAŞAMADAN ÖLÜYORLAR

Doğan bin çocuktan 150'si ölüyor

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi 5. kongresi'nin açılış konuşmasını yapan Rektör Halûk Alp, kongrenin büyük merkezlerden uzakta daha kısıtlı imkânlar içinde çalışan hekimlere, yetişkin ve çocukta acil hekimlik konusundaki son gelişmeleri aktarmak amacını güttüğünü bildirdi.

- **5. Tıp Kongresinde, Türkiye'de binde 150 olan bu oranın, gelişmiş ülkelerde binde 12'ye kadar düşürüldüğü açıklandı.**

İstanbul — Önceki gün başlayan 5. Tıp Kongresi'nde, Türkiye'de süt çocuğu ölümlerinin binde 150 dolayında bulunduğu açıklandı. Sheraton otelinde başlayan ve 8 ülkeden 400'e yakın delegenin katıldığı İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi 5. kongresinde bir konuşma yapan Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Güngör Erten, «Gelişmiş ülkelerde genellikle binde 25'in altına, hatta

Devamı s. 5, sütun 7'de

gedik

MADALYA!

Ticaret Odası yüksek vergi ödeyen 427 üyesine madalya vermiş.

«Vergi kaçakçılığı cenneti»nin melekleri, neden gerek görmüşler buna acaba?

Herhalde, parababalarımızın yurttaşlık görevlerini ne denli özveri ve cömertlikle (!) yerine getirdiklerini bilmeyenler öğrensinler diye...

taşı

Kitle Eylemlerinin Yönlendirilmesi

Av. Müşir Kaya CONPOLAT

Sınıf mücadelesinin bilinen en eski silahlarından Kitle eylemleri işçi ve emekçilerin deneyim ve kazanımları ile zenginleşerek, nicel ve nitel yeni boyutlar kazanarak demokrasi için mücadelenin «ağır topu» olmuştur.

Bu silahı işlemez hale getirmek için çırpınan egemen sınıfların tertiplerini, engellerini aşmak gerekir. Kitle eylemlerinin örgütlenmesi ve yönlendirilmesi bu nedenle giderek daha da önem kazanmaktadır.

Kitle eylemlerini kitle tabanı olan sınıflar yapar. Çağımızı da burjuva sınıfının kitle tabanı bulunmadığından, bu eylemleri bu sınıfın ortaya koyması olanaksızdır. Kendisinin kullanamadığı silaha «düşman» olması da doğaldır.

Faşizme başvurduğu dönemlerde, faşizme kitle tabanı kazandırarak bu noksanlığını kapatmağa çalıştığı da çok görülmüştür.

Kitle eylemleri, domakrasi düşmanı sömürücü azınlığa karşı büyük işçi ve emekçi kitlelerinin, demokrasiyi kurmak, korumak ve geliştirmek için başvurdukları demokratik ve yasal silahlarıdır.

Bu silahlarını onların ellerinden almağa olanak yoktur.

Ancak, egemen sınıflar kitle eylemlerini, içine kışkırtıcı yerleştirerek, yozlaştırarak, dışarıdan terör uyguluyarak, katılacak bölünme, parçalanma oluşturmağa çalışırlar.

Bu nedenle kitle eylemlerini, kitle tabanına öncülük edebilecek deneyimlerden geçmiş, kitle ile canlı ilişkiler içinde bulunan ve onun güvenini hak etmiş sınıfsal örgütler, siyasal partiler, sendikalar, dernekler başarıya ulaştırabilirler. Kendiliğinden gelişen kitle eylemlerinin çoğu kez başarı şansı yoktur.

Kitle eylemlerinin yönlendirilmesinde, örgütlenmiş güçlerden herhangi birinin tek başına yeterli gücü mevcut değilse, ya da ortak amaçları zorunu kılıyorsa, bu eylemlerin ortaklaşa yönledirilmesi gerekir. Ortaklaşa yönlendirme'de katılan örgütlerin eşit koşullarla ve örgütsel bağımsızlıklarına zarar vermeksizin yer almaları, üzerinde birleşilen ilkeleri ortaklaşa öne çıkarmaları, başarılı bir yönlendirme olabilir.

Kitle eylemlerinin hazırlanması, yönetilmesi, sonuçlandırılması, savunulması başlıbaşına, yaygın, süratli, belli süreli ve amaçlı bir örgütlenmedir.

Başarıya ulaştırılan her eylemden sonra benzeri eylemlere daha büyük kitlelerin katıldığı, yanlış planlanmış her eylenden sonra kitlelerin eylemlerden uzaklaştığı inkâr edilemez gerçeklerdendir.

Demokratik hakların kazanılmasında, geliştirilmesinde ve genel olarak demokrasi mücadelesinde kitle eylemlerinin yöntemi ana hatları ile belirlenmiş, geniş kitlelerce de benimsenmiştir.

Bu mücadelede aynı cephe'de yer alan siyasal partiler, sendikalar, meslek örgütleri ve dernekler kendi alanlarında ve ortaklaşa bazı kitle eylemlerini örgütlemişler ve bunların bazılarında başarılı da olmuşlardır.

Kitle eylemleri içinde yer alan mitingler, yürüyüşler, direnişler, grevler, işçi ve emekçilere bir yandan sınıfsal konumlarını öğretirken, bir yandan da bir çok kazanımlar sağlamıştır.

Egemen sınıfların kitle eylemine ne denli düşman olduklarını ve kitle eylemlerini öngütlüyebilen parti ve sendikalara içten dıştan nasıl saldırdıklarını da kitleler görmüştür.

Demokratik görünümlü de olsa faşizan bir «ara rejim»in tehdidi altında yıldırılmağa çalışılan işçi ve emekçiler kitle eylemlerinde edindikleri bilgilere yenilerini eklemek zorunda kalacaklardır.

Faşizmin ancak kitle eylemleri ile caydırıldığı ve ancak kitle eylemleri ile sırtının yere getirildiği çağımızda kitle eylemlerinin yeni yöntemlerini belleyip, bulup uygulamak görevi, başta işçi sınıfı olmak üzere diğer tüm emekçilerin ve yandaşlarının olacaktır.

Demokrasi cephesinde, faşizme karşı örgütsel güçlerini birleştiren, saflarını sıklaştıran tüm emekçiler, kitle eylemleri ile kabaran dalgalar halinde faşizmin temellerini sarsmağa başladığında, bu işe soyunmuş olanlar pişman olacaklardır.

Çünkü, Faşizmin geleceği varsa göreceği de vardır!

Tektaş Ağaoğlu Bakış

Umudun Diyalektik Serüveni

Ecevit umudunun tükenişi, burjuvazi açısından, umudun hepten olumsuzlanmasıdır. Ecevit'in «Benim alternatifim yok ki!» kuruntusu bu olguyu kendine yontma çabasından kaynaklanıyor. Oysa burjuvazinin alternatifi var pekâlâ, o da umutsuzluk! Yani faşizm —ya da aynı işlevi yerine getirecek açık ya da örtülü başka dikta biçimleri— Yani burjuvazinin kendi varlığının «insancıl» gerekçesinden olduğu kadar, «millî irade»ye dayalı meşrûiyet iddiasından da feragat etmesi. İspanyol iç savaşından önce de, savaş sırasında da faşist Franko'nun baş sloganı boşuna mı «Yaşasın ölüm!»dü?

Bu bakımdan Süleyman Demirel'in de şu zamanlarda AP'yi ve kendisini burjuvaziye yeni bir umut gibi satmaya kalkması bir başka kuruntudur. Onun sunduğu umuda sermayenin vereceği fiyat olsa olsa faşizm işbirlikçiliğinin değeri kadardır. Yoksa sermaye o umudun kalplığını Ecevit deneyinden de önce çok iyi biliyordu. Ecevit'ten ağzı yanan kitlelerin Demirel umudunun tadını şimdiden bildiklerini, tam bilmeyenlerin ise son iki yıldan da daha kısa sürede anlayacaklarının farkında olduğu da her halinden anlaşılıyor. Sahte Ecevit umudunu tam bir siyasi bilinçle değilse de maddî koşulların itişiyle iki yılda aşan kitleler, sahtenin sahtesi Demirel umudunu daha da çabuk aşacaktır. Onun için burjuvazi, geleceğini, Ecevit umudunu aşarken aynı zamanda Demirel umudunu da aşarak sağlama bağlama gayreti içinde, Demirel'in ona sunmaya kalktığı umudu artık fuzulî sayıyor. Çünkü Ecevit demogojisinin çöküşünden sonra artık hiç bir demagoji kitlelerin umudunu kendine bağlayamaz. Bunun içindir ki burjuvazi özlediği faşizme bir kitle tabanı yaratma umudunu dahi beslemeyi zait addetmektedir. Umuttan umudunu kesmiştir!

Oysa Ecevit umudunun tükenişi halk güçleri açısından gerçek umudun yeşerip serpilmesi sürecinin ta kendisidir. Sermayenin artık umutsuz kaldığının ayan beyan ortaya çıktığı noktada, açık ya da örtülü faşizmin tek çare olarak sunulduğu şu dönemde, yegane gerçek —bağımsızlık demokrasi, sosyalizm mücadelesi— ete kemiğe bürünüyor. Kitleler hiç bir çıkarlarının olmadığını şimdiden bildikleri faşizmin niçin tek kesin çare olarak gösterildiğini —ve görüldüğünü— enflasyonla anti-demokratizmin at başı koşturduğu mevcut maddî koşullarda gittikçe daha iyi anlıyorlar. Sermaye ile emek arasındaki çelişkinin bilincine varıyorlar. Ve sermayenin çelişkiye «çözüm» diye —geçici olduğunu bile bile— faşizme sarılma gayreti, onları çelişkinin gerçek ve kalıcı çözümüne yöneltiyor: Sosyalizm mücadelesi!

DEMOKRATİK HESAP DEĞİL KARAKTER OLMALIDIR

A. Hamdi KARSU

Demokrasinin ciddi tehlikelerle karşı karşıya olduğu açık. Tekelci sermaye bütün gücüyle baskıcı formüller için abanıyor. «Ara rejim» söylentileri her yanı sardı.

Bu arada, demokrasi güçlerinin, sadece «ara rejim»cilere karşı değil, esas olarak MHP'ye ve faşist saldırganlığa karşı da uyanık olması, kararlı tutum alması gerektiği daha bir açıklık kazandı.

MHP'nin Almanya'daki örgütlerini kapatmadığı ve bunun Anayasa Mahkemesinin kararı karşısında suç olacağı, belgeleriyle günlük basına yansıdı. Bu kadar da değil, Türkeş'in komandolara doğrudan emirler verdiğinin, genelgeler gönderdiğinin belgeleri de yayınlanıyor.

Bu belgeleri günlük basının yeni elde ediyor olması doğaldır. Ancak MHP'nin faşist çetelerle ilişkisi bir yana, kendisinin bir çete örgütlenmesi olduğu yeni öğrenilmiyor. Bunun bilgileri Ecevit hükümetinde belgeleriyle olmalıdır. Ama Ecevit, kendisinin yargıç olmadığını söyliyerek işin içinden sıyrılmaya çalışmış, belgeleri mahkemelere göndermiyerek de, MHP'nin kapatılmasını doğrudan engellemiştir.

Şimdi bu belgelerin yayınlanıyor olması ve demokrat günlük basının MHP'ye karşı tavır alıyor olması sevindiricidir. Sevindirici olmayan, bu güne kadar gecikmiş, üstelik maksatlı gecikmiş olunmasıdır.

Demokrasiye yönelik tehdit CHP tarafından seçim hesaplarının bir parçası olarak değerlendiriliyor. Bu, demokrasi meselesine CHP'nin ne kadar önem verdiğinin de göstergesidir. Faşist çetelerin, MHP'nin kanlı cinayetlerinin üzerine bir türlü yürümeyen, hendek görmüşcesine ayak direten CHP, şimdi bu belgeleri basına sızdırıyor, buradan demokrasiye karşı son görevini yerine getirmiş olduğuna kitleleri inandırmayı deniyor.

Neden bugüne kadar beklendi ve şimdi, «kardeşlerden biri» olarak ilan edilen MHP'nin suçlularla «ilişkisi» belgeleniyor.

Çünkü MHP boyundan büyük adımlar atmaya kalkmış ve donu yırtılmıştır. Bu nedenle artık pervasızdır. Belgeye gerek yoktur ve Türkeş kanlı elleriyle yeni hedefler gösterip öldürülmelerini isteyebilmektedir. Hergün gazetesi MIT-faşist karması bir kompozisyonla işi çığırından çıkarmıştır. İç savaşa çağrı yapmaktadır.

MHP ile demokrasi güçleri arasındaki kesin hesaplaşma fazla uzakta değildir. Esasen siyasal gericilikle demokrasinin hesaplaşması da kapıyı çalmaktadır. Ecevit ve CHP yönetimi, bu kesin hesaplaşmada CHP'nin yerinin ne olacağının «merakını» ve «endişesini» üzerinden atabilmiş değildir. Ancak, yığınların demokrasiyle bağlılığı ve gericilik karşısındaki duyarlılığı, CHP'yi seçim bayırında harekete geçirmektedir.

Ama hâlâ daha demokrasiden ve emekçi halkın çıkarlarından daha fazla kendisini ciddiye alarak yapıyor bu işi. Demokrasinin gerçek dinamikleriyle arasındaki mesafeyi koruyarak, işbirliğinin bütün biçimlerine değer vermeden ve salt taktik hesaplar için. Böyle bile olsa, MHP'nin tecrit olmasında payı olmamıştır, kapatılmasında payı olabilir.

MHP'ye oy vermeyin demek, faşizmle demokrasi kuralları içinde flörte çıkmaktır.

Esas olan, MHP'ye oy verilmeyeceğini demokrasi içinde kanıtlamaktır.

Bütün bunlardan sonra, MHP'ye karşı şimdiye değin suskun kalanların demokratlığının niteliği daha bir anlaşılır oluyor. Onlarda demokratlık bir karakter değil, tutum ve hesaptır.

TÜM- DER memurlara özgürlük tanınmasını istedi

İstanbul (THA) — TÜM DER Kadıköy şubesi yönetim kurulu adına Yunus Uysal basına yaptığı yazılı açıklamada, «memurların hak ve özgürlüklerini korumak için bilimsel sosyalist örgütlerde birleşmelerini» savunmuş, «memurlara siyasal partilere üye olma yasağının kaldırılmasını» istedi.

Uysal açıklamasında özetle şunları söyledi:

«Siyasi iktidarlar memurlar siyaset yapamaz diyerek memurun toplumdan soyut robotlar mı olduğunu sanıyorlar? Bilinir ki toplumda bir siyasi mücadele var ise bu bir toplumsal katman olan memurlara da yansıyacaktır. Bu ülke üzerinde yaşayan memurlarda ülke sorunlarına kayıtsız kalmayacaklardır.

Tekrar ediyoruz, Şimdiye kadar ki siyasi iktidarlar Anayasa'yı açıkça çiğnemişlerdir. «İnsan hakları evrensel bildirgesini» açıkça çiğnemişlerdir. Hiç bir temel sorunumuza çözüm getirmeyerek memurları «oy deposu» olarak görmüşlerdir.

Bir seçim dönemi yaşadığımız bu günlerde memurların siyasi partilere üye olma hakkının tanınmasını talep ediyoruz.»

KÖY-KOOP Akın Özdemir adına ödüllü bir yarışma düzenledi

Ankara — Köy-Koop geçen yıl Aralık ayında faşistler tarafından yapılan silahlı saldırı sonucunda öldürülen Adakcbirlik Genel Müdürü Akın Özdemir adına her yıl yinelenecek ödüllü bir yarışma düzenledi.

Köy-Koop basın bürosu tarafından yapılan açıklamada bu yılın çocuk yılı olması nedeniyle, bu yılki ödülün konusunun «kırsal alanda çocuk» olarak belirlendiği belirtildi.

Yarışmaya isteyen herkesin katılabileceği, aranan koşul yapıtın daha önce yayınlanmamış olması olarak belirlenirken, birinciye 10 bin, ikinciye 7500 üçüncüye ise 5 bin lira ödülün verileceği, son katılma tarihi ise 1 Aralık 1979 olarak açıklandı.

Köy-Koop «Yanlış traktör üretim politikasının cezası yoksul köylüye çektirilemez»

● **KÖY-KOOP Merkez Yürütme Kurulu «traktör dışalım» konusunu görüştü**

Ankara (THA) — KÖY-KOOP Merkez Yürütme Kurulu traktör dışalım konusunu görüşmek üzere olağanüstü toplandı. Konuyla ilişkin olarak KÖY-KOOP tarafından yapılan açıklama özetle şöyledir:

«KÖY-KOOP 1979 yılı Nisan ayına 5000 adet traktörün dışalımı için Romanya ile anlaşma yapılmıştı. Mayıs ayında traktör dışalım izninin verilmesi için Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına başvuruldu.

Ağustos ayı içerisinde Tarım Bakanlığına başvuru yinelendi. Ayrıca Başbakan sayın Bülent Ecevit'e de sorunun çözümlenmesi yolunda başvuruldu. İlgili Başbakan Yardımcısı ve Bakanlara da sorun iletildi. 4 aylık bir süre geçti. Başvurumuza herhangi bir yanıt yok.

Çokuluslu sermayenin güdümünde tekelci sermayeye teslim edilen yanlış traktör üretim politikasının cezası yoksul köylüye çektirilemez.»

Genel-İş Gaziantep şube sekreteri saldırıya uğradı

Gaziantep (a.a.) — DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Gaziantep şube sekreteri Mehmet Ali Tütüncü ile bir arkadaşı silahlı saldırı sonucunda yaralandı.

Genel-İş Sendikası Gaziantep şube sekreteri Mehmet Ali Tütüncü ile arkadaşı Rafet Akyüz, cumartesi günü gece Atatürk bulvarındaki parkın önünde plakası saptanamayan bir otomobil içerisinden yaylım ateşine tutulmuşlardı. Olayda karnından ve göğsünden ağır yaralanan Sekreter Mehmet Ali Tütüncü, Gaziantep SSK hastanesinden tedaviye alındı. Rafet Akyüz ise kolundan hafif biçimde yara aldı.

Antalya cezaevinde direniş

● **Cezaevinde taraflı ve himayeli davranılıyor.**

Antalya cezaevinde cumartesi günü direnişe geçen hükümlüler pazar günü basın mensuplarıyla görüşerek bazı isteklerini ilettiler. Selahattin Kınalı yaptığı konuşmasında hükümlülerin birlik içerisinde olduklarını, Adalet Bakanı cezaevine gelene kadar eylemlerini sürdüreceklerini söyledi.

Kınalı: «Adalet Bakanı gelinceye kadar direnişimiz sürecektir. Bundan sonra doğacak olayların sorumlusu sayın bakan olacaktır. Bu konuda kesin kararlıyız. Cezaevine herhangi bir zarar vermemeye çalışıyoruz.»

Sadece idarenin bize vermediğini biz de istemiyoruz diyerek 50 battaniye yakıldı. Dosyaların arasında kışkırtıcı ajanların mektuplarına ve bazı idarecilerin özel ilişkilerine ait fotoğraflara rastladık. Kişilerin teşhir olmaması için izin vermiyoruz.»

Hükümlülerin istekleri arasında sıra dayağına çekilen ve paspas yaptırılan çocukların islah evine gönderilmesi, ihbar yasasındaki haksızlıkların giderilmesi, taraflı ve himayeli davranılmaması, tahrik ve teşvik içinde bulunan bazı cezaevi personelinin değiştirilmesi bulunuyor. Değiştirilmesi istenenler arasında cezaevi müdürü, doktoru, başgardiyan ve gardiyanlar yer alıyor.

KTÜ'de kesin kayıtlar başladı

Trabzon (a.a.) — Karadeniz Teknik Üniversitesi'ne 1979-80 öğretim yılında girmeye hak kazanan öğrencilerin kesin kayıt işlemlerine önceki gün başlandı. Kesin kayıtların başlaması nedeniyle bir açıklama yapan KTÜ Rektörü Prof. Dr. Erdem Aksoy kesin kayıt yaptırmak için TC. ve yabancı uyruklu öğrencilerden istenen belgeleri şöyle açıkladı: «TC. uyruklulardan lise ya da dengi okul diplomasının aslı, sınav sonuç belgesi, ÜSS kimlik kartı, nüfus cüzdanı sureti, ikametgâh belgesi, sağlık raporu ve aşı kağıdı, oniki adet fotoğraf ve kayıt harcı makbuzu.» Rektör Aksoy, kayıtların 12 Ekim'de sona ereceğini söyleyerek ilgililerin kesin kayıt için ilgili dekanlığa başvurmaları gerektiğini bildirdi.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Yeniden kurulan şehir: Varşova

1945 II. Dünya Savaşı'nın bitiminde Polonyalı'lar Varşova şehri yerine bir «enkaz» yığını buldular. Nazilerden arda kalan öyle bir «harabe»ki taş taş üstünde kalmamacasına.

'Varşova'lı'lar «Başkent'imizi yeniden yapacağız» dediler ve yaptılar.

Bugün bir buçuk milyon nüfuslu Varşova Polonya'nın en büyük sanayi merkezi olmuş. Bu ülkenin önemli sanayi kuruluşlarından Kasprzak radyo fabrikası, Rosa Lüksenburg ampul fabrikası, makina sanayi, otomobil fabrikası kimya ve hazır giyim sanayileri Varşova'da bulunuyor. Aynı zamanda Varşova ayrı dallarda öğretim yapan 13 yüksek okulda 70.000 öğrenci öğrenim gördüğü bir bilim ve kültür merkezi. Fotoğrafta «Eski kent» Pazar Yeri görülüyor. Eski pazar yeri ve tüm çevresindeki binalar «Eski Varşova'nın anısını yaşatmak üzere» aslına uygun olarak yeniden inşa edilmiş.

Okurlardan

● **HAKİMLERİN YASA DIŞI YETKİLERİ NASIL OLUR?**

Ordu'nun Yenimahalle sebze pazarında sebzesini satmakta olan Ordu'nun Karapınar köyünden Hüseyin Bayhan adlı bir köylü vatandaşa, «bana öncelik tanıyacaksın» diye kimlikleri henüz tesbit edilmeyen üç kişi tarafından saldırı yapılıp dövülmüştür.

Köy emekçileri üç kişinin haksız olduğunu görünce toplu halde üzerlerine yürümüş ve o zaman kimlikleri henüz tesbit edilmeyen kişilerden biri «ben hakimim,» diyerek halk tarafından linç edilmekten kendisini ve yanında bulunan iki saldırganı kurtardıktan sonra kayıplara karışmıştır. Dövülen Hüseyin Bayhan, pazar yerinden elli metre uzakta bulunan Yenimahalle polis karakoluna başvurup ifadesinin alınmasını istemiş, fakat karakol ifadeyi almamıştır. Hatta kendisinin hakim olduğunu söyleyen kişi, köy emekçisine «seni karakola aldırırım» diyerek baskı ve tehditte bulunmuştur.

Bu olaylar, bu kadar açık biçimde devam ederken, acaba CHP Genel Başkanı ve Başbakan Sayın Ecevit ve taraftarları, MHP'nin ve ÜGD'lerinin kapatılması tüm militanlarının tutuklanması için daha ne kadar bekleyeceklerdir? Acaba bugünkü hükümetin gayesi her evden bir cenaze çıkarmak mı? Seyretmek hoşuna mı gidiyor yoksa?

Aziz KOKMAZ

Emekçilere Sahip Çıkanlar Birleşmelidir

Gerçek gazetesini çıktığı günden itibaren takip etmekteyim. Önce, sizleri tebrik etmek istiyorum. Başka sol gazeteler de var, ama ben Gerçeği daha çok beğendim. Eğer benim görüşlerimi de Gerçek'te yazarsanız çok memnun olurum.

Artık, öyle bir kanaatim var ki, ekmek parasına çalışan emekçilerin çıkarlarını savunuyorum diyen herkese inanmamak lâzım. Sadece ben değil, bildiğim, tanıdığım bir çok arkadaş böyle düşünüyor. Çünkü, Milliyetçi Cephe'ci partilerden sonra Hark Partisi'nin de riyakârlığını gördük. CHP hükümete geldi de ne oldu? Başkasını bilmem ya, ben bir işçi olarak bunda pek fayda bulamadım. Pahalılık, kıtlık aldı yürüdü. Zengin, fabrikatör milyonuna milyon kattı, bizler çoluğumuzun çocuğumuzun aşından, üstünden başından kısmaktan başka çare bulamadık.

Yine seçimler geldi dayandı, ov avcıları vaadler sıralamaya başladı. Emek düşmanı partiler, AP'sine, MSP'sine hele hele katil MHP'ye verilecek oyumuz yok. Ben diyorum ki, bu partilere emekçiler oy değil, ders vermelidir. Çok üzüldüğüm bir şeyden daha bahsetmek istiyorum. Tamam, gericilere oy yok, CHP'ye de artık bağlanacak umut kalmadı. Peki, biz emekçiler, ezilenler kimi desteklemeliyiz? Seçimlere katılan bir kaç sol parti var. Bence, bu partiler aralarında anlaşıp birleşmeli ve seçimlere böylece katılmalıydılar. İşte, bu beni epey üzüyor, düşündürüyor.

Radyoda, televizyonda bütün bu partilerin söylediklerini dinledim, dinliyorum. Ne yazık ki bunların bazıları hâlâ birbirleriyle dalaşıyorlar. Birbirlerine sataşıp küfür yağdırıyorlar. Arkadaşlarıma soruyorum, çoğu bana katılıyor. Emekçileri savunan sol partiler, samimi olduklarını ancak ve ancak birliği ve beraberliği savunarak bize ispatlıyabilirler. Kendi partilerini her şeyden önde tutmak isteyenlere çok kızıyorum. Bu nedenle de gerçekten sol'un birliğini isteyen ve savunan partiler desteklenmelidir diye düşünüyorum.

Aksi takdirde, bizlerin daha çok çekeceği var demektir. Onun için emekçilere ve onların çıkarlarına sahip çıktığını söyleyen partiler oturup bu işe bir çözüm bulmalıdırlar. Hem de hiç beklemeden.

Benim kanaatim odur ki, eğer herkes, tek tek tüm emekçiler ve işçiler sorumluluklarını duymazlarsa başımıza kötü şeyler gelecektir.

SAMİM KUTAK
BURSA

İngiltere'de Otomativ Sanayii topun ağzında

● Leyland şirketi bazı fabrikalarını kapatıyor.
● Otomotiv sanayiinde grevler yaygınlaşıyor.
● Ünlü MG marka otomobiller artık üretilmeyecek.

Austin, Morris, Rover, Jaguar, Triumph, M.G. bir zamanlar Avrupa'da ve Amerika'da büyük şöhret ve beğeni kazanmış olan araba markaları... Ancak bugün bu isimler birer çöküntü ve yıkıntı simgesi durumundadır. Son yıllarda İngiliz oto sanayiinin ürettiği otomobillerin derinleşen ekonomik buhrana bağlı olarak stoklar halinde yığılması sonucu İngiliz otomobil fabrikaları iflasın eşiğine gelip dayandılar.

Leyland işçileri yürüyüş yapıyor: «Toplumsal anlaşma toplumsal aldatmacadır.»

Aslında İngiliz otomotiv sanayiinde iflas belirtilerinin ortaya çıkması 1974-75 bunalımı sırasında görüldü. O sırada işbaşında olan İngiliz İşçi Partisi hükümeti, batmak üzere olan Leyland şirketini kurtarmak için şirketin hisselerini satın aldı. Böylece Leyland millîleştirildi ve şirketin borçları İngiliz vergi mükellefinin sırtına yüklenmiş oldu. Ancak sun'î teneffüs ile yaşatılmaya çalışılan Leyland fabrikaları bugün tekrar iflasın eşiğindedir.

Fabrika millîleştirilip borçları devlet borcu haline getirildikten sonra, sosyal demokrat İşçi Partisi hükümeti şirket genel müdürlüğüne eski bir Güney Afrikalı olan Sör Michael Edwardes'i tayin etti. «Başarılı ve yetenekli» bir işadamı olduğu belirtilen ve tecrübesini ırkçı Güney Afrika rejiminde edindiği anlaşılan Sör Edwardes şişkin bir maaşla Leyland'ı kurtarmanın yollarını aramaya başladı. Sör Edwardes, Leyland'ı iflas noktasına getirenin ne olduğunu da çok çabuk keşfetti: İşçi ücretlerinin yüksekliği (!)

Güney Afrika'dan gelme Genel Müdür Leyland işçilerinin ücretlerine göz dikmeye kalkınca işçiler kendisine grevlerle ve iş yavaşlatmalarla cevap vermeye başladı. Çok düşük ücretlerle hafta boyu köleler gibi çalışıp pahalı otomobiller üreten Leyland işçileri tekelci burjuvazinin hatırını kırmamak için kıt kanaat yaşamaya mahkum edilemezlerdi. Sosyal demokrat hükümet işçilerin denetim dışı grev yapmalarını önlemek için şirket ve sendika ile bir «toplumsal anlaşma» imzaladı. Ancak Leyland işçileri şirket genel müdürün baskılarına, hükümetin ve sendika yöneticilerinin ihanetine boyun eğmedi. Sendika yönetiminin karşı çıkmasına rağmen şirketin çeşitli fabrikalarında çalışan işçiler hemen her hafta defalarca işi bıraktılar ya da yavaşlattılar. İşçiler ile patronlar arasında toplumsal anlaşma değil, olsa olsa toplumsal çelişki olabileceğini kamuoyuna ilan ettiler.

Bugün Leyland Şirketi Genel Müdürü çok zor durumda... Çünkü şirketi «kurtarmak» bir türlü mümkün olmuyor. Sör Edwardes'e göre bu durumun sorumlusu son altı ay içinde şirketin 35 fabrikasında 346 defa işi durduran işçilerdir. Genel Müdür son çare olarak 35 fabrikadan 13'ünün kısmen ya da tamamen kapatılacağını, ve 25 bin işçiye yol verileceğini açıklamıştır. Hisselerinin % 98,8'i hükümete ait olan Leyland şirketi ayrıca bazı tanınmış ve beğenilen otomobil markalarının üretimine son verecektir. Millîleştirildikten sonra 1975 yılında vergi mükelleflerinin toplam 2 milyar sterlini kendisine verilen şirket, alacağı bu yeni tedbirlerden sonra tekrar hükümetin vereceği malî kaynaklarla yaşamaya çalışacaktır.

İngiliz otomotiv sanayiindeki buhranın yükünü tekelci burjuvazi İngiliz işçilerinin sırtına ve yine çoğunluğu işçi ve emekçi olan İngiliz vergi mükellefinin sırtına yüklemek istemektedir. Ancak Leyland işçileri ve tüm İngiliz emekçileri tekelci burjuvazinin tasarılarını suya düşürmek için mücadele etmektedir. Şu sırada Leyland fabrikalarında teknik elemanlar ve işçiler grevdedir. Geçenlerde yaptıkları bir gösteri yürüyüşünde de Leyland işçileri haklı taleplerini kamuoyuna duyurdular. Şimdi merakla beklenen konu, Muhafazakar Parti hükümetinin ve işçi sendikaları yöneticilerinin nasıl bir tavır alacaklarıdır.

AET, KİT'leri inceliyor

● Kamu girişimi Avrupa Merkezi (CEEP) Başkanı Ankara'da KİT'ler hakkında bilgi alıyor.

Ankara, (a.a.) — Avrupa Ekonomik Topluluğu tarafından kamu iktisadi teşebbüsleri (KİT) konusunda incelemeler yapmak üzere Türkiye'ye gönderilen Kamu Girişimi Avrupa Merkezi (CEEP) başkanı Georges Regissart temaslarına dün başladı. Önce İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu ile görüşen Regissart, daha sonra KİT müdürleri ile görüşmelerine devam etti.

Çok uluslu karakterde bir kuruluş olan CEEP AET üyesi ülkeleri, kamu kuruluşları ve AET üyesi ülkelerce kurulmuş kurumlardan oluşuyor. Merkezi Brüksel'de olan CEEP bir araştırma haberalma, bağlantı ve eş uyum kurumudur ve kamu kuruluşunu temsil eder. İşte bu kuruluşun başkanı olan Regissart Türkiye'deki kamu kuruluşları hakkında bilgi alacak, Ankara'daki görüşmelerinden sonra Seyitömer termik santrali, Eskişehir Sümerbank pamuklu sanayii merkezinde incelemelerde bulunacak.

İş adamları AET üyeliğinin tekstilde dışsatımı olumlu etkileyeceğini iddia etti

İstanbul, (THA) — İstanbul İhracatçılar Birlikleri tarafından Tarabya otelinde «dışsatıma yönelik tekstil sanayii» konulu bir panel düzenlendi. Panelde bir konuşma yapan İstanbul İplik, Hambez ve Mensucat İhracatçıları Birliği yönetim kurulu üyesi Mehmet Şuhubi AET üyeliğimizin tekstil ihracatını olumlu yönde etkileyeceğini iddia etti.

İstanbul, İzmir ve Çukurova tekstil İhracatçıları Birlikleri ve Türkiye Hazır Giyim İhracatçıları Birliği temsilcilerinin katıldığı panelde tekstil sanayiinin ekonomimizdeki yeri ve sorunları tartışıldı.

Şuhubi tekstil ihracatı konusundaki sorunların tüm ihracatımıza ilişkin sorunlar olduğunu kaydederek, «ülkenin ihracata açılmasında ülke içi kolaylıkları unutmak, uluslararası ticaretin koşullarını benimsemek gerekir» dedi. AET'ye tam üyelik talebinde bulunmamızın ihracatımızı olumlu yönde etkileyeceğini savunan Şuhubi ihracatta teşvik tedbirlerine süreklilik verilmesini istedi.

Karma ekonomi kavramının ülkemizde giderek anlamını yitirdiğini ileri süren Mehmet Şuhubi anayasanın kabul ettiği karma ekonominin varlığını sürdürebilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasını istedi. Mehmet Şuhubi özel ve kamu sektörünün yardımlaşması gerektiğini söyledi.

Petrol üreticisi ülkelerle AET arasında görüşmeler yapıldı

Bahreyn (THA) — Yedi petrol üreticisi Arap ülkesi ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında, dışişleri bakanları düzeyinde diyalog konusunda görüşmeler yapıldı.

Arap ülkeleri ile AET arasında yapılan ve bir gün süren görüşmelerde uzmanlardan oluşan bir hazırlık komitesinin kurulmasına ve diyaloğun başlayabilmesi için yeni bir toplantının yapılmasına karar verildi.

AET ile yapılan görüşmelere katılan Suudi Arabistan, Irak, Kuveyt, Oman Katar, Bahariyan ve Birleşik Arap Emirlikleri, diyaloğa başlamasıyla enerji ve enerjiye bağlı ekonomik sorunları ele alacaklardır.

ABD gelişmekte olan ülkeleri yıkıma uğratıyor

Washington, (tha) — Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankasının yıllık raporuna dayanarak TASS Ajansının yaptığı bir yorumda ABD ve öteki batılı ülkelerin bencil politikaları yüzünden kalkınmakta olan ülkelerin ekonomik yıkıma uğradıkları öne sürüldü.

Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası yıllık raporuna göre petrol üretmeyen kalkınmakta olan ülkeler 1978 yılında mali yönden büyük gerileme göstermiştir. Bu ülkelerin 1977 yılında 21 milyar dolar olan dış ödemeler dengesi 1978 yılında 32 milyar dolara yükselmiştir. TASS'a göre, Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD)'nin yıllık raporuna almak zorunda kaldığı göstergeler Afrika, Asya ve Latin Amerika ülkeleri ile sanayileşmiş ülkeler arasında uçurumun azaltılması konusunda hiç bir umuda yer bırakmayacak niteliktedir.

Batılı ülkelerin ihraç ettiği enflasyonun gelişmekte olan ülkeleri borç sorunuyla karşı karşıya getirdiğini ifade eden TASS, 1979 yılında gelişmekte olan 95 ülkenin toplam dış borçlarının %25 oranında artarak 253 milyar dolara ulaştığına da dikkat çekmiştir. TASS Ajansının yorumunda, IBRD yayınlarında göze hımayeci politikalar güden batılı ülkelerin eleştirilmemiş olmasına değinilmekte ve batılı ekonomilerin gelişmekte olan ülkelerin ihraç edebileceği mallara karşı kendi üreticilerini destekleyerek bu alanlarda da az gelişmişleri yoksulluğa ittikleri ileri sürülmektedir.

Batı pazarındaki istikrarsızlık, uluslararası ticaret düzeninin dahi belirsizlik gibi sanayileşmiş ülkeleri öncelikle ilgilendiren ekonomik güçlüklerin önümüzdeki on yıl içinde gelişmekte olan ülkelerin son yirmi beş yılda karşılaşmadıkları ekonomik bunalımlara sürükleyeceği de IBRD yıllık raporunda sonuç olarak belirtilmektedir.

Amerika'da nükleer enerji santrallerini protesto mitingine 200 bin kişi katıldı

● NEWYORK MANHATTAN'DA YAPILAN MİTİNGTE JANE FONDA BİR KONUŞMA YAPTI.

New York, (a.a.) — Amerika Birleşik Devletleri'nin nükleer enerji santralları politikasını protesto etmek için Manhattan'da yapılan büyük mitinge 200 bin kişinin katıldığı bildirildi.

Ünlü müzik ve sinema sanatçılarının da katıldığı mitingte Jane Fonda ve kocası Tom Hayden yaptıkları konuşmalarla hükümetin nükleer enerji politikasını şiddetle eleştirdiler.

New York mitinginin, yıllar önce, Vietnam'daki Amerikan müdahalesi sırasında yapılan savaş aleyhtarı mitingleri andırdığı belirtildi.

Son altı ayda İran'da 2 milyar dolar döviz kaçırıldı

Tahran, (THA) — İran merkez bankası son altı ay içinde İran'dan 2 milyar dolar tutarında döviz kaçırıldığını açıkladı.

İran resmî haber ajansı Pars'a göre, İran merkez bankası sekreteri Hüseyin Hanacani hükümetin henüz döviz kaçırılmasını önlemekte başarılı olamadığını belirterek bu 2 milyar dolarlık döviz kaçakçılığından başka 2 milyar doların da yurt dışında okuyan İran'lı öğrencilere gönderildiğini söyledi.

Para transferlerinin İran hükümeti tarafından sıkı denetimde tutulmasına rağmen yabancı bankerler ayda 200 milyon dolar değerinde seyahat çekinin İranlılar tarafından yurt dışına çıkarıldığını belirterek bunun ne kadarının İran'a geri döndüğünün belirlenmesinin zor olduğunu açıkladı.

Bu arada yetkililer İran petrol dışsatımının yeniden başlamasından sonra İran'ın döviz rezervlerinin büyüyerek 12 milyar dolara ulaştığını bildirdi.

Bokassa ölüme mahkum oldu

Bangui (a.a.) — Orta Afrika Cumhuriyeti Devlet Başkanı David Dacko, devrik İmparator Bokassa'nın ülkesine karşı işlediği suçlardan dolayı gıyabında ölüme mahküm edildiğini açıkladı.

Ancak bu arada, yine bir Afrika ülkesi olan Fildişi Kıyısı, Bokassa ve beraberindekilerin topraklarına girmesine izin verdiğini bildirdi ve siyasi sığınma hakkı tanıdı. Fildişi Kıyısı şimdiye kadar bir çok devrik devlet başkanını kabul etmişti.

KISA... KISA...

● Afganistan'ın yeni devlet başkanı ve Demokratik Halk Partisi genel sekreteri Hafızullah Amin eski devlet başkanı Nur Muhammed Taraki'nin ölmediğini ve Kabil'deki bir hastanede tedavi gördüğünü açıkladı.

● Fransız sağlık hizmetleri sendikaları federasyonu dün ülke çapında «ulusal bir grev» başlattı.

● Belçika dışişleri bakanı Henri Simonet. Kudüs'ün sonsuza dek İsrail egemenliğinde kalamayacağını söyledi.

● Çin Sovyet görüşmelerine katılan Çin heyeti başkanı Wang Yu Ping Çin halkının iki ülke arasındaki ilişkilerin düzelmesini istediğini, ve bu görüşmelerin olumlu bir sonuç doğuracağına inandığını söyledi.

● Federal Almanya eski başbakanı Willy Brandt, Sovyetler Birliği'nin batılı ülkelerle savaşmaya niyetli olmadığına inandığını açıkladı.

● Ürdün hükümeti, Küba ile diplomatik ilişki kurulmasına karar verdi.

● Kuzey Lübnan'da Ulusal Sosyalist Parti'nin bir toplantısına saldıran sağcı falanjist milis kuvvetleri 3 kişiyi öldürdü.

● Ortak Pazar üyesi sekiz ülkenin maliye bakanları, Avrupa para sisteminde karşılaşılan zorlukları çözmek amacıyla Brüksel'de gizli bir toplantı yaptılar.

Peru'da Bakır madeni işçileri ile banka emekçileri grevde

Lima (THA) — Ücretlerinin arttırılması ve örgütlerinin resmen tanınmasını sağlamak amacıyla, üç aydan fazla bir süredir grevde bulunan 100.000 öğretmeni desteklemek için Peru bakır madeni işçileri ve banka emekçileri pazartesi günü greve başlamışlardır. Madenciler ve metal işçileri federasyonu tarafından yapılan açıklamada iki önemli bakır bölgesinde 5 bin işçinin, öğretmenleri desteklemek ve iki yıl önceki bir grev sırasında işten çıkarılan madencilerin tekrar işe alınmasını sağlamak amacıyla 40 saat işi bırakacakları bildirildi. Banka çalışanları sendikası da ayrıca bir açıklama yaparak hem öğretmenlerle dayanışmalarını göstermek, hem de kendi ücretlerinde artış sağlamak amacıyla hergün üç saat sürecek bir iş bırakma kampanyasına Pazartesi gününden itibaren başlamış olduklarını duyurdu.

Sosyalist ülke liderleri ekim başında biraraya gelecek

Erich Honecker

● DEMOKRATİK ALMAN CUMHURİYETİ'NİN 30. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ TÖRENLERİNE KATILACAK LİDERLERİN BİR ZİRVE TOPLANTISI YAPMALARI BEKLENİYOR.

Berlin, (a.a.) — Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin 30. Kuruluş Yıldönümü nedeniyle, önümüzdeki ay yapılacak kutlama törenlerine, Sovyetler Birliği devlet başkanı Leonid Brejnev'in yanısıra öteki sosyalist ülke devlet başkanlarının da katılacağı açıklandı.

7 Ekim'de yapılacak törenlere katılmak üzere ekim'in ilk haftasında değişik tarihlerde Berlin'e gelecek olan devlet başkanlarının, Sovyetler Birliği devlet başkanı Leonid Brejnev ile Demokratik Alman Devlet Başkanı Erich Honecker yönetiminde bir zirve toplantısı yapabilecekleri açıklandı.

Pasifiğin barut fıçısı: Filipinler

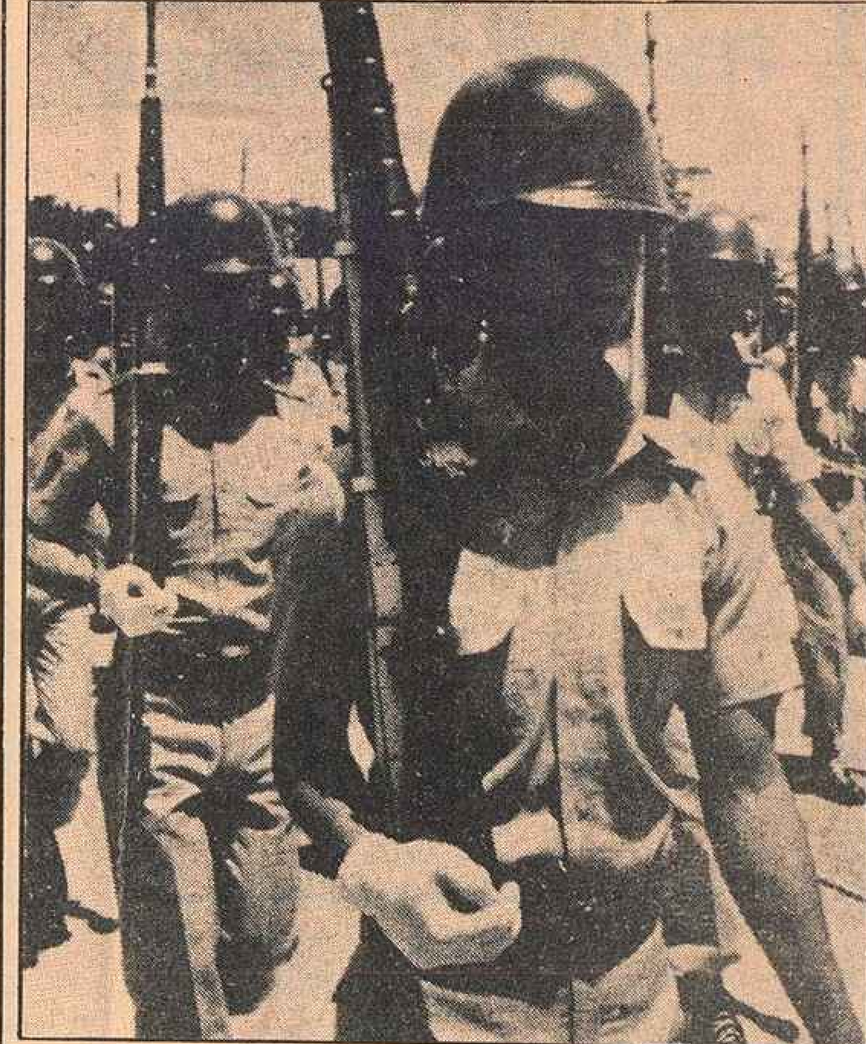
● YILLARDIR SÜREN SIKIYÖNETİME KARŞI DERİN VE GENİŞ BİR MUHALEFET BAŞLADI.

Kuzeydeki Luzon bölgesinin pirinç tarlalarından güneydeki Mindanao'nun Hindistan cevizi yetişen ormanlarına kadar tüm Filipinler'de öfke ve isyan dalgası yükseliyor. Filipinler Pasifik bölgesinin barut fıçısına dönüşmüş durumda... Önümüzdeki dönemde ABD'nin başağrılarına bir yenisi de buradan ekleneceğe benziyor. Çünkü Şah'tan ve Somoza'dan sonra 1979 yılı Filipinler diktatörü Marcos'un da mezarının kazıldığına tanık oluyor.

Filipinler'de boyutları gittikçe genişleyen toplumsal huzursuğluğun temel sebebi, başkan Ferdinand Marcos'un yozlaşmış otokratik rejimidir. Marcos Filipin takımadalarına ait 7 bin adayı 7 yıldan beri sıkıyönetim altında inletmektedir. Ferdinand Marcos hem devlet baş kanı, hem de başbakan olarak gittikçe bozulan bir toplumsal yapıyı birarada tutmaya çalışıyor. Istatistikler son yıllarda ülkede ulusal gelirde hızlı artışlar kaydedildiğini gösterse de gerçekler çok farklı şeylere işaret ediyor. Bugün Filipinler'in 46.5 milyon nüfusu daralan bir ekonomik kriz çemberinde bunalmaktadır. Suçlar ve şiddet olayları hızla tırmanmaktadır. Ordu, işbaşındaki Marcos'un diktatörlüğünü sürdürmesinde en önemli aracıdır. Orduda suistimal başını alıp gitmiştir. Marcos ise «bir avuç azınlığın zorbalığa dayalı egemenliğinin ve yozlaşmanın simgesi» haline gelmiştir.

Açlıktan ölen bir çocuğun cenaze töreni

Diktatör Marcos'un ordusu

Filipinler'de son zamanlarda meydana gelen gelişmeler özellikle ABD yönetici çevrelerini derinden kaygılandırmaktadır. ABD Devlet Bakanlığında, CIA ve Ulusal Güvenlik Konseyi yetkilileri tarafından gizlice hazırlanan Güney Doğu Asya raporları değerlendirilmektedir. Bu raporlarda Tayland ve Güney Kore'de muhalif hareketlerin hükümet politikasını değiştirebilecekleri, Filipinler'de ise durumun çok ciddi olduğu, bu ülkede topyekûn bir rejim değişikliği söz konusu olabileceği öne sürülmektedir.

Gerçekten de Marcos'a ve ülkede yedi yıldır uygulanan sıkıyönetime karşı muhalefet, son günlerde kilise ve ılımlı muhalefet liderlerine kadar yayıldı. Muhalif devrimci güçlerin kiliselerde düzenlenen dinsel toplantılarda ayaklanma tasarılarını halka anlatabileceklerini ve bu olanağı kullanarak halkı diktatörlüğe karşı seferber edebileceklerini gözönünde tutan Marcos rejimi, her türlü dinsel toplantıyı yasaklamış, kiliseleri baskı altına almıştı. Bu durum Marcos'u dinsel hiyerarşi ile karşı karşıya getirdi.

Filipinler ekonomisi derin bir krizin içine yuvarlanmaktadır. Öyle ki artık hükümet yetkilileri bile ekonomideki «zorlukları» inkâr edemiyor. Hattâ, Ferninand Marcos sıkıyönetimin devam ettirilmesinin sebebini aslında ekonomiye bağladığını açıkça söylemektedir. Enflasyon yüzde 20'yi aşmıştır. Dış borçlar 8.7 milyar doları bulmuştur. Yabancı sermayenin ülkeye akışı durmaktadır.

Muhalefetin Marcos'a ekonomik konularda yönelttiği eleştiriler aşırı borçlanma, gösterişli projelere boşuna sermaye harcanması, ve zenginler ile yoksullar arasındaki uçurumu derinleştirmesi noktalarında toplanmaktadır. İktidardaki rejim temsilcileri, en çok son 7 yıllık sıkıyönetim döneminde gayri safi millî hasılanın düzenli olarak artmasıyla övünmektedir. Oysa muhalefet, millî hasıla yüzde 100 artsa bile, kazançlar daima toplam nüfusun küçük bir azınlığının cebine gittiği sürece olsa olsa İran'daki ekonomiye benzer bir ekonomi elde edilebileceğini ifade etmektedir.

Milyonlarca yoksul halk için ülkedeki ekonomik sorunlar, yoksulluk, açlık ve sefalet kelimeleriyle ifade edilmektedir. Ciddî beslenme yetersizlikleri nedeniyle Filipinler'de çocuk ölümleri çok yüksek oranlardadır.

Filipinler diktatörü Ferdinand Marcos

Ülkede gelişen hoşnutsuzluk atmosferi son haftalarda yapılan öğrenci gösterileri, ılımlı muhalefetin çıkışları ve dinsel çevrelerin huzursuzluğu ile birleşmektedir. Marcos'un «sıkıyönetimi sürdürme kararında olduğunu açıklaması muhalefet hareketinin giderek radikalleşmesine yol açmaktadır. Bu ise ABD yönetici çevrelerini tedirgin etmektedir. İran'da olup bitenlerden ağzı yanan ABD emperyalizmi, kendisine gerek askerî gerekse siyasal yönden bağımlı olan diktatörlük rejimlerine artık daha dikkatli yaklaşmaktadır. İran'da «geç kalan» ABD, Filipinler'de aynı yanlışı yapmamak için önceden tedbirler almaya çalışmaktadır. Marcos'un faşist dikta rejiminin pençesini «gevşetmesi» ve «görüntüyü kurtarması» ABD'nin öngördüğü manevralar arasındadır. Ancak Marcos bu konuda ikna olmaya yanaşmamakta ve baskı tedbirlerini «gevşetmenin» komünistlere yarayacağını söylemektedir.

Emperyalizm ve işbirlikçileri zincirin Filipinler halkasında da zor durumdadır. Muhalefet geniş bir cephe halindedir. Halk rejimden ve onun simgesi Marcos'tan nefret etmektedir. Tarih tekerleğinin geriye döndürülemeyeceği Filipinlerde de kanıtlanacaktır.

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

Satır satır anti-faşist mücadele: «DİMİTROF GEÇİYOR»

Duran KARAMEHMETOĞLU

«Dimitrof Geçiyor» Kerim Korcan'ın «e» yayınevi'nden çıkan kitaplarından biridir. Kitap, Dimitrof adı etrafında dönerek Bulgaristan'da anti-faşist mücadele tarihini detaylandırmış.

Bulgaristan'daki anti-faşist mücadele için yazılan kitaplar pek çoktur. Ancak, mücadelenin kendisi pek çok olayı ve birbirinden farklı nitelikleri olan dönemleri içerdiği için, yazılan kitaplar haklı olarak, hep bir yanını yakalamak gereğini duyarlar.

Bulgar halkının uzun mücadele yıllarını, bir süreç olarak bütünüyle anlatmak parti tarihinde denenmiştir. Bu, tarihin bilimsel ve politik iskeletini vermiştir. Bunu hem tek olay ve dönemleri ele alan kitaplar, hem de «Dimitrof Geçiyor» gibi, sürecin tamamını ele alan kitaplar, kanla beslerler. Tarihin iskeleti canlanıyor.

Tam ve somut bilgi, bu farklı çabaların birleşmesinden doğduğu için, bir olayı anlatmaya çalışan bütün sınırlı çabalar, eğer «işbölümü» diyorsak adına, bir değer taşır. Zaten tarih, nas' insanların taş taş üstüne koymasıyla yazılıyorsa, toplumsal tarihin hikâyesi de böyle, taş taş üstüne koymalarla yazılır.

Kerim Korcan kitabında Dimitrof'un Bulgar halkının mücadelesindeki öncü rolünü hikâyelendirmiş. Ne ki, hikâye, kendi yorumlarının, sal kararlarının, belgelerin, söylevlerin ve istatistik verilerin «hikâyesi»... 23 Eylül ayaklanması, kişiler, önderler, Leipzig duruşması... anılar...

Bütün bunları yanyana ve ardarda, mantıki bir diziye oturtmak, zordur ama mümkün olmuş. Dimitrof'un önderliği dört dörtlük çizilmiş.

Bu yanıyla tam olan, kişileri kollektivite içinde eritmekten «çekindiği» ya da onların soylu kişiliklerini esirgediği için daha tam olmak iddiasından kaçınmış. Yani, kendi yeterliliğiyle kendisini sınırlamış.

Ancak kitap, «onu da başkası yapsın»dan çok, «onu ben de yapabilirim»i düşündürüyor.

Neden yapmadığı ise, bize göre, Dimitrof'un direnen büyüklüğüdür.

Sanatseverler Derneği ve Türk Dil Kurumu ödülleri açıklandı

● **Sanatseverler Derneği Tiyatro Seçici Kurulu tiyatro topluluklarına yönelik anti-demokratik uygulamaları «Anayasa'nın güvencesi altında bulunan düşünce ve sanat özgürlüğünü kısıtlayıcı bulduklarını» belirtti.**

Ankara, (a.a.) — Sanatseverler Derneği Tiyatro Seçici Kurulu, 1978-1979 tiyatro dönemi içerisinde Ankara'da oynanan tüm oyunları değerlendirme çalışmalarını tamamlayarak, en iyi yönetmen, yazar, erkek oyuncu, kadın oyuncu, dekor ve çevirmeni saptadı. Seçici Kurul, Dostlar Tiyatrosu'nu «Kabare» oyunu ile ödüllendirirken, «Düğün ya da Davul» adlı oyunu ise övgüye değer buldu.

«Düğün ya da Davul» oyunundaki başarısından dolayı Hamit Akınlı en iyi yönetmen seçilirken, «Besleme» adlı oyunuyla Ülker Köksal da en iyi yazar seçildi.

En iyi erkek oyuncu seçiminde «Teneke» oyunuyla Ayberk Çölok birinci olurken «Özgürlüğüne Kavuşan Don-Kişot» adlı oyundaki başarısıyla Ergun Uçucu da ikinci oldu.

«Söz Veriyorum» adlı oyunu ile birinciliği Işık Yenersu sağlarken, «Eski Fotoğraflar» oyunundaki rolüyle Işıl Poyraz ikinci, «Bir Ölünün Toplumsal Anatomisi» adlı oyundaki rolü ile Meral Utku da üçüncülüğü elde ettiler.

Anıl Çeçen, Cihat İleri, Atilla Sav, Ayşegül Yüksel, İlber Ortaylı ve Nurhan Karadağ'dan oluşan Sanatseverler Derneği Tiyatro Seçici Kurulu sahne müziğinde «Tak-Tik» adlı oyundaki sahne müziği çalışmaları ile Timur Selçuk'u ödüllendirerek, en iyi çevirmen olarak da «Eskicinin Tazesi, Tak-Tik, Güneşin Çocukları» adlı oyunlarındaki başarısını kanıtlayan Can Yücel'i ve «Söz Veriyorum» oyunundaki başarısıyla da Fatoş Severgil'i saptamıştır.

Seçici kurul, özel ödül değerlendirmesinde de toplu çalışmasıyla «Kabare» adlı oyundaki başarısından dolayı «Dostlar Tiyatrosu»nu açıklarken, ayrıca topluluk çalışması ile «Düğün ya da Davul» adlı oyunu övgüye değer bulmuştur.

Sanatseverler Derneği Tiyatro Seçici Kurulu, 1978-1979 tiyatro dönemi içerisinde bir kısım tiyatro topluluklarına öndenetim, baskı ve yasaklama işlemlerinin uygulandığını belirterek bu uygulamayı «Anayasa'nın güvencesi altında bulunan düşünce sanat özgürlüğünü kısıtlayıcı bulduklarını» bildirmişlerdir.

● **Türk Dil Kurumu'nun 1979 yılı ödüllerini kazananlar ödüllerini bugün alacaklar.**

Öte yandan Türk Dil Kurumu'nun her yıl çeşitli dallarda vermekte olduğu ödüllerin bu yılki sonuçları da açıklandı:

Buna göre «Kül» adlı yapıtıyla İlhan Berk, «Şiir»; «Dalyan» adlı yapıtıyla Güven Turan «roman»; «Sevi Ekmektir» adlı yapıtıyla Necati Güngör «öykü»; «Bir Ölünün Toplumsal Anatomisi» adlı yapıtıpla Oktay Arayıcı «oyun»; Özdemir İnce «Yannis Ritsos'tan «çeviri»; «Ders Notları» adlı yapıtıyla Ferit Edgü «deneme»; «Nazım Hikmet'in Şiiri» adlı yapıtıyla Afşar Timuçin «eleştiri»; «Hayat Okulu» adlı yapıtıyla Işıl Özgentürk «çocuk yazını»; «Çocuk Ruh Sağlığı» adlı yapıtıyla Prof. Dr. Atalay Yörükoğlu «bilim» ödülünü kazandı.

«Basın Dil Ödülü» de Cumhuriyet Gazetesi'nden Atilla Dorsay'a verilmiştir.

Türk Dil Kurumu'nun bu yılki «gezi» ve «fen bilimi» ödülleri katılan aday olmadığı, «radyo ve televizyon dil ödülü» ise adaylardan hiçbirinin gereken oyu sağlayamadıkları için verilemedi.

Bu yılki ödülleri veren yazın ödülleri seçici kurulunda Salah Birsel, Oktay Akbal, Cemal Süreyya, Doğan Hızlan ve Konur Ertop, bilim ödülü seçici kurulunda Prof. Dr. Ruşen Keleş, Prof. Dr. Cemal Mıhçıoğlu, Prof. Bahri Savcı, Prof. Dr. Berke Vardar, Prof Dr. Tahsin Yücel vardır. Basın dil ödülü kurulunda da Necati Cumalı, Mustafa Ekmekçi, Sami Karaören, Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil ve Adnan Binyazar bulunuyordu.

Türk Dil Kurumunun bu yılki ödüllerini kazananlara ödülleri bugün saat 17.30'da Türk Dil Kurumu'nda yapılacak Dil Bayramı töreninde veriliyor.

Sansüre karşı tepkiler sürüyor

Ankara (THA) — İşçi Kültür Derneği Genel Başkanı Yılmaz Onay, pazartesi günü sanatseverler derneği yönetim kurulu ve tiyatro ödülleri jürisi başkanlığına gönderdiği yazıda «sanat alanını kurutmaya yönelik tehlikeli tırmanışa karşı 12 sanat örgütünün örgütlü mücadele kararına katılmadığı» gerekçesiyle tiyatro ödülleri jüri çalışmalarından ayrıldığını bildirdi. Onayın gönderdiği yazı da şunlar yeralıyor:

«Tiyatro sanatı üzerinde yerleştirilmeye çalışılan gizli sansür uygulamasından vazgeçilene kadar değerlendirme çalışmalarının 1. planda gizli sansürle mücadele çalışmasına dönüştürülmesi ve buna bağlı olarak kararın gerekirse değerlendirilmesi gibi yollarla örgütlerin birleşik mücadelesine katılması şeklindeki önerimi jüri çoğunluğu benimsemediği gibi, ancak son değerlendirme raporu basında bu uygulamalarda duyulan üzüntüyü ifade etmekle yetinmenin ötesinde bir alternatife yaklaşmadı, bu kadarıyla bir yaklaşma elbetteki anlamlı olmakla birlikte mücadele kararlılığı temelinde yapılabilecek olanının gerisinde olduğu için çalışma olanağı göremiyorum.»

Kapitalizmin Sınıfsal Dinamikleri

Kapitalizm, iki temel sınıftan başka bir çok ara sınıf ve zümreyi de içinde barındırır. Bu sınıflar, kendi aralarında çok canlı bir ilişki düzeni kurmuşlardır. Bu ilişkiler, kapitalizmin kan dolaşımıdır. Bu sınıf ilişkilerinin barındırdığı dinamik kapitalist toplumun geleceğini de hazırlar.

Şehirlerde işçi sınıfından başka esnaf-zenaatkârlar, bakkal, manav, şoför, berber, terzi, kunduracı vb. çeşitli küçük ve orta büyüklükte işletmeler, atölyeler ve meslekler sahipleri bulunur.

Öte yanda, küçük toprak sahipleri, küçük tarla, bahçe sahipleri... Yani köylerdeki, tarımla uğraşan küçük üreticiler... Bunlar KÖY veya KIR KÜÇÜK BURJUVAZİSİ'ni meydana getirir.

Her iki küçük burjuva tabakanın ortak yanları vardır. Gerek şehir, gerekse köy küçük burjuvazisi, kendileri fiilen çalışırlar. Tezgah başında, tarlada, dükkânda kendileri de vardır. İşe kendi emeklerini koyarlar. **Küçük özel mülkiyete**, küçük bir üretim aracına sahiptirler. Çoğunluk aile fertleriyle birlikte, veya bir iki çırak çalıştırarak üretim yaparlar. Geçimleri çoğunlukla kendilerine yeter...

Bu özellikleriyle, köy ve şehir küçük burjuva tabakalarının bir ayakları sıkısıkıya bağlı oldukları kendi küçük dükkânlarında, küçük mülklerindedir. Bu yanlarıyla burjuvaziye doğru çekilirler. Öteki ayakları ise, emektedir. Kapitalist düzende günden güne geriledikleri, hayat şartları zorlaştığı, yoksullaştıkları için ise, işçi sınıfına yaklaşırlar. Yani, kararsız bir durumdadırlar.

AYDIN KÜÇÜK BURJUVA TABAKALAR

Küçük burjuva tabakaları sayarken, doktorlardan, mühendislerden, öğretmenlerden, aydınlardan memurlardan da söz ettik.

Küçük burjuvanın bu aydın tabakalarının esnaf ve zenaatkârlardan küçük toprak sahibi köylerden farklı oldukları ortada. Yine de, küçük burjuvazinin aydın tabakaları büyük çoğunluğuyla emekçidir. Hele doktorlar, mühendisler, öğretmenler, değerlerin yaratılmasına, dolaylı yoldan da olsa katkıda bulunurlar. Üretici güçlerin en önemlilerinden olan insanın emeğinin ve kendisinin vasıf kazanmasına, daha iyileşmesine, daha mükemmelleşmesine yardım ederler. Veya mühendislerde olduğu gibi, tekniğin gelişmesine katkıda bulunurlar. Aydın küçük burjuva kesimlerinden, mühendisler, doktorlar, öğretmenler ve benzerleri, emeğe, işçi sınıfına, değerlerinden de daha yakındırlar. Mühendis, doktor ve benzerlerinin küçük bir bölümü burjuvazi ile bütünleşmiştir. Ama büyük çoğunluğu emekçidirler.

Bunlar, küçük burjuvazinin modern kesimleri sayılabilir. Kapitalist düzenle ve gelişmeyle birlikte, küçük burjuvazinin aydın kesimleri de hem sayıca, hem de vasıfları bakımından gelişme göstermiştir.

Memurlara gelince; genel olarak küçük bir burjuva tabakalar arasında sayılan memurlar da, kendi içlerinde epeyce farklılık gösterirler. Burjuvazinin devlet çarkının üst kademelerinde bulunanlar, bütünüyle burjuvaziyle birleşmiştir. Ancak, burjuvazinin devlet çarkı içinde yer alan memurların büyük bir çoğunluğu bütün gün emek tüketip çok az ücretle çalışır. Durumu, yaşayışı, toplumsal zenginliklerden aldığı pay, küçük burjuva tabakalara benzer. Büyük ölçüde emekçidir.

Böyle oldukları için, işçi sınıfının patronlar düzenine karşı verdiği mücadelede, işçi sınıfından yana saf tutabilirler. Hiç değilse bir noktaya kadar, işçi sınıfıyla birlikte gidebilirler. Bir ayakları emekte, bir ayakları kendi küçük mülklerinde olduğu için, işçi sınıfının onları sabırla mücadeleye kazanması, kendi safına çekmesi gerekir. Kapitalist düzenden zarar gördükleri için; durumlar, her geçen gün biraz daha kötüleşdiği ve gerilediği için; emekçi oldukları için; doğru, azimli, sabırlı bir çalışma onları kavgada işçi sınıfının yanına getirir.

KAPİTALİZM ÖNCESİNDEN KALAN SINIF VE TABAKALAR

Kapitalist toplumun iki temel sınıfı, **burjuvazi ve proletaryadır**. Küçük burjuva tabakalar da, **köy ve şehir küçük burjuvazisi ve aydın küçük burjuvazi** olarak varlıklarını sürdürmektedirler.

Proletarya, burjuvazi ve küçük burjuva tabakalar, bütün kapitalist toplumlarda görülen sınıflardır. Bir de, kapitalizmin tam gelişmemiş olduğu, çeşitli sebeplerle geri olduğu toplumlarda, iki temel sınıftan ve küçük burjuva tabakalardan başka, kapitalist düzen öncesinden kalmış, kalıntı halindeki sınıf ve tabakalar da varlıklarını sürdürürler.

Batı'da, kapitalist düzen gelişirken, burjuvazi, kendi gelişmesini engelleyen, köstekleyen sömürüden pay alan toplum bölüklerini ortadan kaldırmıştır.

Ama kapitalizmin geri olduğu, çeşitli nedenlerle gelişemediği ülkelerde, kapitalizm öncesi sınıflar, tabakalar, kurumlar varlıklarını kapitalist düzen kurulduktan sonra da sürdürmüşlerdir. Buralarda, kapitalizmin gelişmesi, genç, dinamik, çağına göre devrimci bir burjuva sınıfı tarafından gerçekleştirilmemiştir.

İşte kapitalistleşmeye, kapitalist düzene geçmeye, Batı burjuvazisinin böyle gericileştiği, asalaklaştığı, tekelcileştiği bir dönemde, yani 19. yüzyıl sonundan sonra başlayan ve Batı burjuvazisinin sömürü ağı içine giren bağımlı ülkelerde, kapitalizm ve burjuvazi, Batı'da görülen dinamik, devrimci çağını hiç yaşamadı. Daha başlangıçtan güdük ve yatalak doğdu. Böyle toplumlarda kapitalizm öncesinden kalan ilişkiler ve sınıfları tasfiye edebilecek, ilerici, devrimci bir burjuvazi hiç var olmadı. Böyle olunca da, kapitalizmin geri olduğu ülkelerde, yani Batı'nın gelişmiş, sanayileşmiş kapitalist ülkelerine bağımlı ülkelerde, kapitalizm öncesinden kalan ilişkiler, sınıflar, tabakalar varlıklarını sürdürmeye devam ettiler.

KÖYLÜLER TEK BİR SINIF DEĞİLDİR

Kapitalist toplumda sınıf ve tabakaları gözden geçirirken, bir soru daha sormamız gerekiyor: KÖYLÜLER BİR SINIF MIDIR?

Yine işçi sınıfının mücadelesi ve bu mücadelede birlikte yol alacağı kavga arkadaşlarının seçimi, yandaşlarını ve düşmanlarını tanıması açısından, bu sorunun önemi vardır.

Kapitalist toplumda, bütün köylüler bir ve aynı sınıftan değillerdir. **Kapitalist toplumda köylüler, kendi içlerinde çeşitli sınıflara ve tabakalara ayrılırlar.** Kapitalizm geliştikçe, köylülerin kendi içlerinde sınıf ve tabakalara bölünmeleri hızlanır.

Büyük bir kapitalist çiftlikte çalışan tarım işçisi de bir ölçüde köylüdür.

Kendi küçük tarlasını süren ve kıt kanat geçinen küçük üretici de köylüdür.

Ağanın toprağını süren ortakçı da köylüdür.

Mevsimi geldiğinde onbeş, yirmi işçi çalıştıran, tarlaları, bahçeleri olan zengin köylü de köylüdür.

Ama, kapitalist tolupmda, kapitalist çiftlikte ücretle çalışan köylü TARIM İŞÇİSİDİR. TARIM PROLETARYASI'na dahildir.

Küçük üretici köylü, KÜÇÜK BURJUVA TABAKALAR'dandır.

Zengin köylü, büyük çiftlik sahibi, BURJUVA SINIFI'ndandır.

Kapitalist toplumda, köylülerin, kendi içlerinde sınıflara, tabakalara ayrıldığını görmezsek, işçi sınıfının burjuvaziye ve tüm sömürücülere karşı verdiği mücadelede doğru adımlar atmamız güçleşir.

Dünya Devrimci Sürecinin Öncüsü Sosyalist Sistemdir

1917 Ekim Devrimi ile dünyada ilk sosyalist ülke doğdu. İkinci dünya savaşının ardından tek ülkedeki sosyalizm dünya sosyalist sistemine dönüştü. Bugün dünyada 15'i aşkın sosyalist ülke var. Bir çok ülke, çeşitli yollardan sosyalizme varmak için savaşıyor.

Kapitalist ülkeler, tek tek ülkeler değil, bir sistemdirler. Kapitalist sistem içinde yer alırlar. Sistemin gücü, tek tek ülkelerin gücünü aşan bir güçtür.

Sosyalist sistem de tek tek sosyalist ülke ve uluslardan oluşan bir sistemdir. Sistemin gücü, sosyalist ulusların tek tek gücünü aşan bir güçtür.

Sosyalist sistem, kapitalist sistemden farklı olarak, uyuşmaz iç çelişkileri barındırmaz. Kapitalist sistemi içten içe kemiren tekelci rekabet ve ülkeler arası çatışmalar sosyalist sistemde yoktur. Bu nedenle, sistem olarak sosyalizm, kapitalizmden üstün bir nicelik ve nitelik demektir.

Sosyalist uluslar ailesi, karşılıklı yardımlaşmanın, dayanışmanın ve kaynaşmanın örneğidir. Ekonomik, politik, kültürel alanda sosyalist sistem, sürekli derinleşen bir özü güçlendirir.

Sosyalist sistemin gücü, sistemin kendisiyle de sınırlı değildir. Dünyanın diğer devrimci güçleri, sosyalist sistemle her türlü dayanışma içindedirler. Bu, dünyanın ilerici güçlerini emperyalizm karşısında daha da güçlendirdiği gibi, sosyalist sistemin kendisini de yenilmez kılar.

Öte yandan sosyalizm, üretici güçlerin gelişmesinin önündeki engellerin ortadan kalktığı ve özgürce tarihi gelişiminin gerçekleştiği bir düzendir. Bu nedenle kapitalist kamptan daha hızlı bir gelişme, sosyalist sistemin değişmez karakteridir.

Öbür yandan sosyalist sistem, gücünün büyük kısmını yeni toplumun inşasına harcamaktadır ve savaş, silahlanma vb. toplumsal değerleri yararsız yönde tüketen eğilimler taşımaz. Yani, yaratılan değerler, kapitalizmden farklı olarak, toplumun gelişmesinin hizmetine koşulur.

Kısaca, sosyalist sistem, tarihi olarak ileri bir toplum olmakla kalmaz, gelişme hızı bakımından da, mevcut dengeyi sosyalizm lehine hızla değiştirir. Bu durumun dünya üzerinde derin etkileri hasıl olur.

Sosyalist sistem, giderek kaynaşan bir sistemdir ama uluslar varlıklarını sistem içinde de korurlar. Sistem, sosyalist uluslardan oluşur. Her ulus, sistemin gelişmesi için işbölümü içinde bir yer tutar ve topyekûn gelişmeye katkıda bulunur.

Kapitalizm böyle bir işbölümünü zoraki dayatır ve gelişmemiş ülkelerin gelişmiş ülkeler karşısındaki durumlarını gittikçe zayıflatacak biçimde bunu yapar. Sosyalist sistemde iş bölümü adil esaslar üzerinde yükselir ve bu iş bölümü, tek tek ülkelerin tek yanlı gelişmesi anlamına gelmez. Sosyalist sistemde iş bölümü, her ülke için çok yönlü gelişmeyi sağlayacak bir düzenleme içindedir.

Sosyalist sistem içindeki gelişme eğilimi, sınıfları ortadan kaldırmaya ve giderek ulusları da birleştirmeye (entegrasyona) yöneliktir. Çözülüp dağılma değil, egemen olan birleşip güçlenmedir. Her ulus bu birlik içinde gönüllü olarak yer alır.

Lenin ulusların birleşmesinden yanadır: **«Sosyalizmin amacı, sadece insanlığın küçük devlet birimleri halinde bölünmüşlüğünü ve ayrı uluslar olarak birbirinden tecritini sona erdirmek değil, ulusları sadece birbirine yakınlaştırmak değil, onları birleştirip bütünleştirmektir.»** (C. 22 sf: 146).

Sosyalist sistem içindeki bütünleşme, bütünüyle ulusların gönüllü bağları üzerine yükselir. Çünkü, sistem içindeki uluslarda sınıf egemenliği, proletarya diktatörlüğüdür. İşçi sınıfının sınıf egemenliğinin amaçları, başka başka ülkelerde olsa bile aynı amacı taşır ve ortak mücadele yürütür. Uluslar, kendi aralarındaki birlik içinde, **varlıklarını** korumaktadırlar ama **çelişkilerini** aşmış bulunmaktadırlar.

Bu uyumluluk sosyalist sistemin gücünü artıran bir faktördür.

Kapitalist ülkelerde üretim araçları özel mülkiyettedir ve zümresel amaçlar için kullanılır. Sosyalizmde aynı şey toplumsal amaçlar için işler. Bu, kapitalist ülkeler arasındaki ilişkilerin **özel**, sosyalist ülkeler arasındaki ilişkilerin ise **genel** çıkarlara bağlı olarak işlediğine işaret eder.

Bu nedenle sosyalist üretim süreci, sosyalist ulus birimi içindeki amaçlarını, sosyalist ülkeler ailesinin genel çıkarlarına bağlı kalarak gerçekleştirir. Sosyalist ülkeler arasındaki ekonomik iş bölümü, tek bir bütünsel ekonomik yapının kurulması yolundaki inşa çabalarını güçlendirecek biçimdedir. Yani, genel olarak sosyalist ülkelerin ekonomik çıkarları bir bütündür ve her ülkenin ekonomik üretimi, bu bütünlüğün vazgeçilmez bir parçasıdır. Varılmak istenen yapı bulur.

Sosyalist sistem içindeki her hangi bir ülkenin ekonomik başarısı, bütün sistemin başarısı olarak sonuç verir. **«SSCB'de komünizmin inşası sosyalist topluluğun içindeki her ülkenin çıkarlarını da geliştirmektedir, çünkü dünya sosyalist kampının ekonomik gücünü ve savunma potansiyelini güçlendirmekte ve SSCB'ne diğer sosyalist ülkelerle ekonomik ve kültürel birliğini genişletmek, onlara yardımı ve desteği arttırmak için sürekli gelişen daha elverişli olanaklar sağlamaktadır.»** (Road do communism. sf: 580).

Kapitalist ulusların oluşturduğu birimler, ulusların arasındaki derin çizgileri daha da derinleştirip korurken sosyalist ulusların oluşturduğu birlikler içinde uluslar arasındaki derin sınırlar yumuşatılmaktadır. Bu sınırlar gelişme içinde büsbütün ortadan kalkacak, tek bir ulus toplum haline gelinecektir. Ancak, uluslar arasındaki sınırların ortadan kalkması, sadece ekonomik yakınlaşma ile açıklanamaz.

Bu nedenle, sosyalist ülkeler arasındaki ekonomik yakınlaşmayı ve kaynaşmayı, politik ve kültürel yakınlaşma tamamlar.

Ekonomik çıkar birliği, sosyalist ülkelerin aynı politik tutum etrafında toplanmalarının maddi temelidir. Kendi aralarında ekonomik çıkar çatışmaları alanı olmadığı için, sosyalist ülkeler arasında politik uyuşmazlıklar olmaz. Dünya politikasında bu ülkelerin tam bir kardeşlik ve dayanışma içinde yer almaları bundandır.

Sosyalist uluslar arasındaki kültür duvarları da hızla yıkılmaktadır. Yoğun bir kültür alış verişi, ortak çalışma, tek bir toplumun yaratılmasına doğru, tek bir kültürün ve buna bağlı olarak tek toplumun insanının yaratılmasına da hizmet eder. Sosyalist ülkelerin bu ortak kültür çabası insanlık kültürünün gelişmesini sağlar.

Bu tek toplumun insanı, hiç bir ulusal ön yargı taşımıyacaktır. Bireysel özlem ve alışkanlıkları olmayacaktır. Ve daha şimdiden eğitimi buna hizmet edecek biçimde gerçekleşecektir.

Sosyalist sistem Dünya Devrimci Sürecinin çekirdeği ve öncüsüdür. Bu nedenle sosyalist ülkeler arasındaki ilişkilerde ve sistemin diğer ülke halklarıyla ilişkilerinde enternasyonalizmin en somut ve yüce biçimi egemendir.

Sosyalist ülkeler arasındaki bu sosyalist enternasyonalizm ilkesinden sapmak, sosyalizmden sapmak anlamına gelmektedir. Sosyalizmi kurmakta olan veya kurmuş olan her ülke, ancak bu bütünün bir parçası olabildiği sürece bu amacına varabilir. Her hangi bir ulusal önyargı ile, ya da politik çıkar mülahazalarıyla, sosyalist ülkeler arasındaki birliğe zarar veren tutum, sosyalizmden uzaklaşmayı da beraberinde götürür. Çin ve Arnavutluk bunun yaşanmış örnekleridir.

Çin ve Arnavutluk, milliyetçi politikalarını sosyalist enternasyonalizmin üstünde tuttukları ve kendi «ulusal çıkarları uğruna bu ilkeleri terkettikleri için sosyalizmden hızla uzaklaşmışlar ve ulusal çıkarlarını da feda ederek, emperyalizmin safına düşmüşlerdir. Bugün dünyanın her yerinde halkları anti-emperyalist demokratik eylemi, maocu düşmanla da mücadele etmek zorundadır ve etmektedir.

Sosyalist sistemin bütünlüğünü gözbebeği gibi korumak, bir takım engellerin aşılmasıyla mümkün olacaktır. SBKP 1967 yılında bu engelleri şöyle tanımladı: **«Yeni tipte bir uluslararası ilişkilerin oluşumu, asırlarca egemen olmuş sömürücü sınıfları ulusal imtiyazın kavga ve güvensizliğin bıraktığı acı mirasın bertaraf edilmesiyle bağıntılı, karmaşık ve çok yanlı bir süreçtir. Ekonomik ve sosyal gelişim, sınıf yapısı, geçmişten kalmış tarihi ve kültürel gelenekler arasındaki farklar, kapsamlı bir işbirliğinin kurulması ve bir uluslararası sosyalist işbölümü sisteminin örgütlenmesi gibi önemli görevlerin başarılmasında objektif güçlüklerin doğmasına yolaçmaktadır.»**

Demek ki, sosyalist sistem, bir çok tarihi toplumsal engellerin aşılmasıyla kurulmuş sağlam bir güçtür. Dünya devrimci süreci, bu gücün tarihi doğrultusu etrafında ve onun cazibesiyle, yardımıyla ve yönlendiriciliğiyle yaşayıp gelişebilmektedir.

Gerçek Sahibi: Ali Kar, Sorumlu Müdür: Hamit Çaylı, Adres: Başmusahip Sokak Tan AP. 10/11, Cağaloğlu, İstanbul, Tel: 28 27 41, Dizgi: Kitle Gazetecilik Matbaacılık A.Ş., Baskı: Hürriyet Ofset Tesisleri

SPOR

Akdeniz Oyunlarında Serbest Güreşlerde Başarı Seviyesi Düştü

Split'de devam etmekte olan Akdeniz Oyunları'nda serbest güreşler de sona erdi. Güreşçilerimiz, greko-romendeki sonuçlarla kıyaslan dığında daha başarılı oldular. Ancak Akdeniz Oyunları'nın geçmişindeki sonuçlarıyla kıyaslandığında serbest güreşte de bir hayli gerilediğimiz hemen anlaşılıyor. Sözgelimi 1975'te Cezayir'de 9 altın, 1971'de İzmir'de ise 10 madalya kazanmıştı serbest güreş takımı.

Serbest Güreşte Madalya Durumu

	Altın	Gümüş	Bronz	Toplam
1 — Türkiye	4	2	3	9
2 — Yugoslavya	4	—	2	6
3 — İtalya	1	4	1	6
4 — Fransa	—	1	3	4
5 — Yunanistan	—	2	—	2
6 — İspanya	1	—	—	1
7 — Lübnan	—	1	—	1
8 — Mısır	—	—	1	1

Bu arada Split'te giden takımın en güçlü güreşçilerden oluşmadığı, Dünya Güreş Şampiyonası öncesindeki boykot sonucu güçlü güreşçilerin kadro dışı kalmalarının, bu başarılı sayılmayacak sonuca yolaçtığı ileri sürülebilir. Gerçekten sözkonusu olay geçmeseydi, Split'e daha güçlü bir kadro ile gidilebilir ve nisbeten daha iyi bir sonuç alınabilirdi.

Ne ki böylesi mazeretlerle güreşteki gerilemeye çözüm getirilemez. Çünkü güreşte eski gücünü sürdüren bir ülke olsaydı Türkiye, değil en güçlü kadrosuyla, sıradan bir takımla bile Akdeniz Ülkeleri arasında birincilikleri kimseye bırakmazdı. Açıkça bellidir. Diğer spor dallarında olduğu gibi «ata sporu» güreşte de Türkiye diğer ülkelerin gelişme tempolarıyla yarışamamakta ve Akdeniz ülkeleri arasındaki ezici üstünlüğünü dahi yitirmektedir.

Demirel: «Borç keşke 100 milyar lira olsaydı»

Adalet Partisi Genel Başkanı Demirel, Yozgat'ta yaptığı konuşmada, «borç keşke 100 milyar lira olsaydı» demiştir.

Konuşmasında hükümeti eleştiren Demirel, özetle şunları söylemiştir: «Biz devleti borca sokmuşuz. Batırmışız. 12.5 milyar liralık borç keşke yüz milyar lira olsaydı da, Türkiye bu duruma gelmeseydi. Biz, Osmanlı borçlarını bile ödedik. Kimseyi dolandırmadık.

Samsun'dan bu tarafa geliyorum. Gördüm ki yatırımlar boynu bükük kalmış, büyük tesisler bizi bekliyor. Buralarda başlamış fabrikalar, kimse tarafından durdurulamaz. Durdurulmuşsa, biz gelir yaparız.»

Demirel'in Yozgat'ta karşılanışı sırasında, «Kurtar Bizi Süleyman Baba», «Meşalemiz Menderes, Demirel'dir en gür ses» dövizlerinin taşındığı görülmüştür.

Süleyman Demirel, Yozgat gezisinden dönerken, seçim otobüsünde gazetecilerle yaptığı sohbette, Başbakan Ecevit'in Sükan'ın istifası ile ilgili sözlerini eleştirmiş, «Ben ara rejimi kimin davet ettiğini bilmiyorum. Ben halkı sandığa davet ediyorum. Sandıkla ara rejim birbirine ters düşer» demiştir.

AP lideri, Anayasaya aykırı nitelik taşıyan seçim konuşmalarının yüksek seçim kurulunca radyodan yayınlanması kararını eleştirerek, bu kararın bir sansür niteliği taşıdığını söylemiş ve şöyle konuşmuştur:

«Yüksek seçim kurulu kimin ne söyleyeceğini tayin etmeye kalkmıştır. Anayasaya aykırı sözler hergün radyodan söyleniyor. Açıkça Marksizmin, sınıf mücadelesinin propagandası yapılıyor. Bu Anayasaya uygun mu? Kim takdir edecek ve ne ölçüde süratle tetkik edecektir. Fevkalâde enteresan bir gelişmedir.

«Anayasaya aykırı diye söyletmezseniz, o sizi dâva ederse, ne diyeceksiniz?»

Demirel, gazetecilerle sohbet sırasında, Ecevit'in bazı konuşmalarını da eleştirmiş, hükümetin, «dört kazı bile güdemeyecek» nitelikte olduğunu iddia etmiştir. Demirel konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

«Kulağına kar suyu kaçmış olmalı ki, sızlanmaya başlamış. Otel, motel diye sızlanıyor. Başka yerde bir şey arasın. Otellerde hükümet kurma sabıkası ona ait, başka yerde aramasın, sabıkalı odur!»

Bugün Artvin'de düzenlenecek olan açık hava toplantısına katılacak olan Demirel, daha sonra uçakla Ankara'ya dönecektir.

Ecevit

Baştarafı 1'de

zümü açıktan söyleyememekte, ama bir ölçüde belli etmektedirler. Hayallerindeki çözüm demokrasi dışı bir rejimdir, kendilerine yar olmayan bir demokrasinin var olmasına razı değillerdir» şeklinde konuştu.

Bu arada AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in geçen hafta Çorlu'da yaptığı bir konuşmayı da yine Çorlu'da yanıtlayan Ecevit, «kendi deyimiyle söylüyorum. Kaç kazı güdebilir kendisi bilmiyorum ama memleketi ancak felakete götüreceğini gösterdi. Biz kaz gütmüyoruz, devlet yönetiyoruz.» dedi.

Ecevit'i Trakya gezisi boyunca karşılayanların taşıdıkları pankartlar arasında, «Ara rejim kara rejimdir», «faşizme teslim ve umutsuzluk ölümdür» yazılı olanlar dikkati çekti.

TSİP ve TİP Bültenlerine Sansür Sürüyor

Baştarafı 1'de

Doğu'da işbirlikçi toprak ağalarına yaslandığı, ulusal demokratik haklar savunulduğu için TRT bu bülteni tümüyle sansür ederek, yayınlamamıştı. Daha sonra, TİP Başkanlık kurulu üyesi Can Açıkgöz'ün yayınladığı bir bültende, M. Ali Aybar'ın jurnalci olduğunu söyleyen bölüm sansüre uğradı.

Daha sonra, 16 Eylül'de Ahmet Kaçmaz'ın verdiği demeçten şu cümleler TRT tarafından metinden çıkarıldı: **«...Faşist komando kampları Demirel döneminde kurulmuş ve faşist milliyetçi hareket o dönemde cana kıymaya başlamıştır. Nihayet MHP ile hükümet kurup faşistlerle suç ortaklığını resmileştiren yine Demirel'dir... Bütün bu toplumsal suçları işleyen Demirel'in «anarşi» için başkalarını suçlaması ikiyüzlülüktür... Kiralık katil beslediği Emniyet kayıtlarından sabit olan AP'li Bucak'ın köyleri bastırıp, adam öldürttüğü herkesçe bilinmektedir. Bucak'ın evinin bir silah deposu olduğu kendi beyanı ile sabittir. Doğu'daki emekçi halk Demirel'in milletvekili bu zalimden elaman demektedir.»**

TRT'nin uyguladığı özel sansür daha sonra da sürdü! 20 Eylül'de Tektaş Ağaoğlu'nun verdiği bültendeki bazı önemli cümleler TRT tarafından olduğu gibi metinden çıkartılarak metin eksik yayınlandı. Ağaoğlu'nun metninde sansür edilen bölümler şunlardı: **«......Ağaoğlu Halk Partisi'nin, Türkeş'in Alman faşistleriyle yazışmalarını adalete aktarmamasını teslimiyetçilik olarak niteledi... Terörün kaynağı faşist Milliyetçi Hareket Partisi'dir... Hitler'in izinden giden Türkeş'in başka ülkelerdeki faşistlerle... Türkeş'in mektubu kendisinin ve partisinin faşistliğinin inkâr edilmez belgesidir. Böyleyken Halk Partisi faşizm karşısındaki ciddiyetsizliği sürdürmekte, Milliyetçi Hareket Partisi'nin yasa dışılığını kanıtlayan belgeyi geçiştirmektedir...»**

TRT'nin sosyalist parti bültenlerinde yaptığı metin değişikliklerinden önem taşıyan bir başkası da, gene Ahmet Kaçmaz'ın Pazar günü Kartal'da yaptığı ve TRT'ye de verilen konuşma özetine uygulanmıştır. TRT yetkilileri, TSIP'in seçimlerde devrimci-demokratlarla ittifak yaptığını belirten cümlede yer alan devrimci-demokratlar teriminden «devrimci» sözcüğünü çıkararak, sadece «demokratlar» şeklinde vermiştir.

Gene aynı metinde Kaçmaz, Van toplantısında konuşan Devrimci-Demokrat Vildan Tanrıkulu'nun gözaltına alınmasını kınamıştı. TRT bu bölümü ise değiştirerek ve Vildan Tanrıkulu'nun adını metinden çıkararak «bir partili» şeklinde bir ifade kullanmıştır.

Partilerin

Baştarafı 1'de

propaganda konuşmalarının programı şöyle:

18.23 TBP
18.46 MSP
19.09 AP
19.32 MHP
19.55 TSİP
20.18 SDP
20.41 TİP
21.04 CGP
21.27 CHP

Siyasi partilerin yapacakları propaganda konuşmaları ilk gün 20'şer dakika daha sonraki günlerde ise 10'ar dakika sürecek.

Siyasi parti sözcülerinin bant kayıtları için bir saatlik süre ayrıldı. Sözcü bu süre içinde dilerse konuşmasını ikinci kez banda aldırabilecek, ancak üçüncü kez banda aldırma hakkına sahip olmayacak.

Yüksek Seçim Kurulunun Pazartesi günü yapılan ad çekme işleminde belirlenen ilk gün programında birinci sırada yer alan parti ikinci gün son sırada konuşacak, ilk gün ikinci sırada yer alan parti ise ikinci gün ilk sırada propaganda konuşması yapacak. Öteki günlerde konuşma sıraları bu yönteme göre dönerek belirlenecek.

TSİP: «CHP Sol Oyları İpoteğinde Sanmasın»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Eğitim ve Propaganda Sekreteri Çağatay Anadol, CHP Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Birgit'in bu seçimlerde de sol oyları yeniden CHP'nin alacağı yolundaki sözlerini yanıtlayarak, «CHP bir kez daha umutlarını sol'un dağınıklığına bağlamış görünüyor ve belli bir imaj yaratarak kendisine avantaj arıyor,» dedi

Anadol özetle şöyle dedi:

«CHP'nin 1977'deki oy desteğinin küçümsenmeyecek bir bölümünün sol oylar olduğu ve bunda CHP solundaki siyasal dağınıklığın rol oynadığı bilinen bir gerçektir. Ne var ki, CHP'nin yanılgısı bu sol oyları hep kendisinin ipoteği altında sanmasıdır. Çünkü 14 Ekim seçimleri geçen seçimlerden farklı koşullarda yapılmaktadır.

Birincisi, sosyal demokrasi kitlelerin acil taleplerine verdiği vaadlere sırt çevirmiş ve kendisini egemen ilişkiler ağı içine hapsederek, gericilik önünde sürekli gerilemiştir. Bu ise geniş yığınların CHP ilerisinde gerçek sol bir alternatif aramalarını başlatmıştır.

Daha önemlisi, sol'daki bölünmüşlüğün aşılması yolunda partimizin ve sol'daki tüm birlik yanlılarının çabaları çok güçlenmiştir. İsteğimiz ve ısrarlı çabalar sürdürdüğümüz en geniş kapsamlı bir sol seçim bloku kurulamamış olsa da TSİP, devrimci-demokratlarla ve birlik yanlısı bağımsızlarla ittifak kurmuştur. Bu ittifak sol'un birlikteliği yolunda tarihsel bir adımdır. Ve olumlu meyvalarını seçimlerde ve sonrasında verecektir. Seçim işbirliğimiz kalıcı eylem birliğinin yolunu açmıştır. Bu yolda azimle yürüyeceğiz.

Sosyalistlerin birliği ve tüm sol güçlerin siyasal işbirliği sorunu çözümlenme evresine girmiştir ve bu ivedi gereksinme uzun olmayan bir erimde mutlaka gerçekleşecektir. Şayet bunu seçimlerde kitlelere iyi anlatabilirsek, siyasal arenadaki mevcut güç dengesi sol'un lehine hızla değişmeye başlayacaktır.

TSİP, seçimleri özellikle sosyalistlerin birliği ve sol'un birlikteliği yolunda önemli bir platform olarak değerlendirecektir. Ve unutulmasın ki, sol'daki bölünmüşlüğün sürmesine rağmen, seçimleri sol'un içinde bir mücadele ve yarış alanı halinde görmüyoruz. Tersine, seçimlere ayrı ayrı girsek de egemen güçlere karşı dost ve kardeş olduğumuzu dosta düşmana kanıtlayacağız.»

TİP: «Tekelci büyük sermaye faşist saldırı ve terörü tırmandırıyor»

İstanbul (a.a.) — Türkiye İşçi Partisi Merkez Yürütme kurulunca yapılan yazılı açıklamada, tekelci büyük sermaye ve toprak sahipleri ortaklığının giderek ağırlaşan bunalımının yükünü işçi, köylü ve emekçi halk kitlelerine daha çok yıkacak hesaplar yaptığı, oyunlar düzenlediği belirtilerek, tekelci büyük sermaye bu amacına ulaşabilmek için faşist saldırı ve terörü tırmandırıyor» denildi.

Faşist terörün bir yandan işçi ve emekçi kitlelerin yükselen mücadelesini dağıtmak, bastırmak ve sindirmenin bir aracı olarak kullanıldığı, diğer yandan da kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlüklerin, bütünüyle ortadan kaldırılmasına gerekçe yapıldığının da kaydedildiği açıklamada şöyle denildi:

«Faruk Sükan'ın istifası ve bu istifanın gerekçesi, tekelci büyük sermayenin amacına ulaşabilmek uğraşlarının en somut göstergelerindendir. CHP'nin de içinde bulunduğu Anayasa'yı değiştirme çabaları son günlerde ülkemize doluşan CİA ajanlarının büyük sermaye çevreleriyle birlikte İstanbul'da düzenlenen toplantılarda ekonomi ve politikaya yön verme telkin ve baskıları da aynı girişim ve saldırıların başka halkalarıdır.»

Sıkıyönetimce engellenen TSİP Derik ilçe kongresi Yapıldı

Derik — (Gerçek) — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Mardin-Derik ilçe kongresi sıkıyönetimce engellenmişti. Kongreye katılmak üzere Derik ilçesine giden TSİP merkez yöneticileri ve üyeleri tutuklandığı için kongre yapılmamıştı.

Derik kongresi, sıkıyönetim güçlerinin ilçede bir gün önceden estirdiği yoğun teröre rağmen 22 Eylül'de yapıldı. Kalabalık bir halk topluluğunun katıldığı kongre divan başkanlığına TSİP Mardin Senatör adaylarından Aziz Baran getirildi.

Kongre'de konuşan TSİP MYK üyesi Ali Kar faşizmin halkların kardeşliğine, emekçilerin birliğine karşı tekelci sermayenin kullandığı bir silah olduğunu belirtti. CHP iktidarı döneminde Doğu'daki baskıların azalmadığını, tam tersine çoğaldığını belirten Kar, kitlelerin bu seçimlerde tüm burjuva partilerine, bu arada CHP'ye de gereken dersi vereceğini belirtti.

Elektrik kesintileri bahane edilerek

Baştarafı 1'de

bulut, «elektrik kesintisinin yapıldığı sürede işçinin kendiliğinden çalışmamazlık etmediğini kaydederek «işçi ücretlerinden ya da sosyal haklarından kesinti diye bir şey sözkonusu olamaz. Buna değil sanayicilerin, devletin bile gücü yetmez. Ege bölgesi Sanayi Odası Başkan Vekilinin açıklamasını ciddi bulmuyorum. Gülünç karşılıyoruz» dedi. TÜRK-İŞ 3. bölge temsilcisi Ertuğrul Bulmamış kısaca şunları söyledi: «Ancak şunları söyleyebilirim ki, işçilerin ücretlerinin nasıl ve ne şekilde ödeneceği yasalarda belirtilmiştir. İşçi ücretlerinin ödenmesiyle ilgili olarak kimse, yasa dışına çıkamaz. Yasalar çerçevesinde konu ele alınmalıdır.»

Yurt çapında

Baştarafı s. 1'de

demokratik halk güçlerimizin anılan eylemlere omuz vereceğinden kuşkumuz yoktur. Başta DİSK olmak üzere TMMOB ve diğer tüm kardeş demokratik kitle örgütleri anılan eylemlere katılacaktır. Böylece eylemler, demokratik güçlerin birliğinin somutlandığı gösteriler olacak; daha ileri eylemlerin ön adımları atılmış bulunacaktır.

Yıllar yılı memurların sendikal haklarını vermeyen, faşist örgütlenmeler karşısında duyarlılık göstermeyen çevreler, yasal hiçbir dayanak olmaksızın, konu ile uzaktan yakından ilgisi bulunmayan seçim yasaklarını bahane ederek eylemlerimizi engellemek istemişlerdir. Ancak engeller bir bir aşılarak, planlanan demokratik eylemler mutlaka yapılacaktır.

FKÖ

Baştarafı 1'de

Kurtuluş örgütünün Türkiye'de bir temsilcilik açması askıya alınmıştır. CHP iktidarı döneminde de FKÖ'nün tanınması konusunda ikircikli tavır sürdürülmüştü. Fakat FKÖ'nün dünyanın birçok ülkesi tarafından tanınması ve CHP'nin Arap ülkeleriyle daha «iyi işilkiler» kurma çabaları FKÖ'nün Türkiye tarafından da kabul edilmesini zorunlu hale getirmişti.

FKÖ temsilciliği bir iki istisna dışında elçilik statüsüne bağlı olacak ve temsilcilik mensupları diplomatik ayrıcalıklardan, bağışıklıklardan yararlanacak. İmzalanan protokolde Filistin halkının devlet kurma hakkı, işgal altındaki topraklarının boşaltılması da dahil olmak üzere yasal haklarının tanınması yolunda Türkiye hükümetinin destek olacağı da belirtiliyor.

CHP Sol

Baştarafı s. 1'de

lundaki güçlerin göreceli dağınıklığına bağlamış durumda.

CHP Genel Sekreterinin Yankı dergisiyle mülâkatı, sırf bu amaçla ve bizzat kendisinin düzenlediği söylenmektedir.

Yankı dergisini bu amaçla kullanan Orhan Birgit, sol'un kendi arasında liderlik kavgası yaptığını ima ederek, sosyalist partilerin, hangi parti etrafında toplanacaklarının mücadelesini verdiklerini iddia etmiştir.

Birgit'in Yankı dergisiyle düzenlediği danışıklı demeç, sol ve sosyalist güçler arasında, CHP'nin kaybettiği itibarını ve yitirdiği seçmen kitlesini yeniden kendisine çekebilmek için bel bağladığı taktiklerden biri olarak yorumlandı.

Sosyalist Birlik

Baştarafı s. 6'da

leri ile mümkündür. Bu doğrultuda sabır ve iyi niyetle ısrarlı bir çalışma sürdürülmelidir.

— Türkiye'nin en uzun grevini sizler başardınız. Bilgi verir misiniz?

— 3 yılı aşkın Hüraydın Gazetesi ve Matbaası grevini 2 yıl önce başardık.

Bu grev işçi sınıfımızın ne derece kararlı olduğunu göstermesi bakımından örnek oldu. Yine Aydın'lı, TSİP'li arkadaşların da gayretiyle T. Gıda-İş örgütlendi. Onların 46 günlük grevleri başarıldı. T. Maden-İş Alper Ziraat Aletlerinde örgütlenmiştir. Ayrıca işçilerin Sarı Teksiften ayrılarak DİSK TEKSTİL'e geçme mücadeleleri de gelişme ve yeni başarıların son halkalardan sayılabilir.

— Seçimlerle ilgili son söyleyecekleriniz...

— Aydın'da TSİP, tüm sosyalistlerin yakından tanıdığı işçi sınıfı sosyalisti ŞABAN DEMİRKAPI'yı Milletvekili adayı olarak gösteriyor. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin politikasını beğeniyorum. Tüm sosyalistleri 14 Ekim seçimlerinde ŞABAN DEMİRKAPI'yı ve TSİP'ni desteklemeye çağırıyorum.

Bahçelievler

Baştarafı 1'de

idam cezası verilmesini istemişti.

Sanık avukatları, sanıklarının suçsuz olduğunu ileri sürerek tahliye edilmelerini istemiş, ancak mahkeme heyeti istemi reddetmişti.

Gerçek Durum

Sosyalist siyasal hareketin bölünmüşlüğü nedeniyle sol'daki dağınıklıktan yararlanan sosyal demokrasi geniş kitlelerin anti-faşist özlemlerini uzun bir süre kendi arkasına almayı becerebildi. Ve en kötüsü sosyal demokrasi bunu yaparken anti-faşist mücadeleyi sandığa indirgemeye çalışarak, **örgütlü olmayan halk kesimlerini** bir dönem için pasifize etti.

Örneğin, CHP'nin 1973'deki seçim başarısı, doğrudan doğruya 12 Mart faşizmine karşı halk güçlerinin duyduğu tepkinin bir yansımasıydı. Şayet 12 Mart faşizmi öncesinde örgütlenme düzeyi yüksek, güçlü ve etkin bir sosyalist politik hareket olsaydı ve bu hareket tüm anti-faşist güçleri kendi bayrağı altında, bir anti-faşist cephe içinde toplayabilseydi, 12 Mart öncesinin siyasal güçler dengesi de çok değişik olacaktı ve büyük bir ihtimalle 12 Mart faşizmi gelemeyecekti. Buna rağmen gelebilseydi bile, sosyalist ve ilerici güçler, 12 Mart altında etkin bir anti-faşist mücadele verebileceklerdi. Böylelikle, halkımızın anti-faşist tepkilerini sosyal demokrasi kendi için bir parsa toplama politikasına dönüştürmeyecekti.

Bu nedenle, Ecevit CHP'si ilk flaşını 12 Mart'tan çıkarken yaptı. Daha sonraki CHP-MSP hükümeti, geniş kitlelerin gözünde sosyal demokrasiyi gereğince deşifre etmeye yetmedi. Tersine, CHP Kıbrıs'ın bağımsızlığına, toprak bütünlüğüne ve egemenliğine yönelik işgal hareketiyle, Türkiye'de güçlü olan milliyetçiliğin şoven parsalarını da topladı. Şair ve «demokrat, sanatsever ve de barışsever» imajlı Ecevit, birdenbire miğferli bir Kıbrıs Fatihi olup çıkıverdi. Üstelik CHP kurmayları, Kıbrıs'taki işgallerini anti-faşist diye tanıtmak pişkinliğini de gösterdiler.

Daha sonra gelen MC hükümetleri döneminde faşist terörün iyiden iyiye azgınlaşması, geniş kitlelerde faşizme karşı en büyük gücün CHP olduğu yanılgısını uyandırdı. Böylelikle CHP, 12 Mart'tan sonra, bir kez daha halkın demokratik özlemlerinden ve taleplerinden yararlanarak iktidara geldi. Bu süreçte ise kitlelerin gerek anti-faşist, gerekse anti-tekelci mücadelesini sandığa indirgemeye çalıştı. Bu politika sol'daki siyasal hareketlerde ve demokratik kitle örgütlerinde örgütlü olan halk güçlerini oyalamaya yetmediyse de henüz ne siyasal ne de ekonomik-demokratik planda örgütlenmemiş kitle kesimlerini bir süre pasif tuttu. Ama herkes gördü ki, CHP faşizme karşı acizdir. Önceleri sadece işçi sınıf sosyalizminin bildiği ve gösterdiği bu gerçeklik artık geniş yığınlar tarafından da kavranmıştır, kavranmaktadır.

Fakat, CHP'nin gerçek kimliği anlaşıldıktan sonra da, CHP tıpkı 1973 ve 1977'de olduğu gibi 1979 seçimlerinde de yeniden halkın anti-faşist tepkilerini bir kez daha oya dönüştürmek istiyor.

Bu hükümet giderse faşizmin geleceğini söyleyerek oyların kendisine akmasını istiyor. Yani:

- Bir kez daha, anti-faşist mücadeleyi **sandığa ve genel oya indirgeyerek** kitleleri pasifleştirmek ve onların örgütlü anti-faşist eylemini köreltererek sosyal demokrasinin uzlaşma ve denge siyasetine ikram etmek istiyor.
- Sınıfsal ve ulusal baskılara karşı toplumdaki büyük uyanış ve hareketlenmenin, sosyalizm önderliğindeki bir Halk Cephesi'nde toplanmasını geciktirmeye ve CHP-MC ayrımını halkımıza gerçek kutuplaşma olarak sunmaya çalışıyor. Böylece, «ölümlerden ölüm beğen» dercesine, kendisinin faşizm ve işbirlikçileri karşısında tek alternatif olduğu illüzyonunu hortlatmaya çabalıyor.
- Bu politikasını güderken de, sosyalist hareketin bölünmüşlüğünden ve sol'un dağınıklığından bir kez daha yararlanmayı umuyor.

İşte sosyalistlerin asıl bozması gereken oyun budur. Bu oyunu bozmanın yolu ise, sosyalist siyasi hareketin birliği ve sol'un siyasi birlikteliği politikalarını, yani sosyalist ve demokratik birlik sorunlarının özünü ve özümünü kitlelere kavratmaktan ve bu politikaların mutlaka başarıya ulaşacağını göstermekten geçer.

Doğan bin çocuktan

Baştarafı 1'de

bazılarında binde 12'ye kadar düşmüş olan süt çocuğu ölümlerinin yurdumuzda hâlâ binde 150 dolayında bulunmasının çocuk sağlığı alanında ulusça daha ne kadar önem vermemiz gerektiğini gösteren gerçeklerden sadece birisi olduğunu» söyledi. Prof. Dr. Ertem, çocuk sağlığının güncel sorunlarından birisinin de dövülen çocukların oluşturduğunu belirtti. Ertem, «Ancak bir kısmı hastahanelere getirilen ve gerçekte sayıları küçümsenmeyecek boyutlara ulaşan dövülen çocuklar sorunu hekimlik açısından olduğu kadar, genel toplum eğitimi açısından da üstünde önemle durulması gereken bir konudur,» dedi. Konuşmasında tam süre çalışma yasasına da değinen Ertem şunları söyledi: «Tam süre yasası sağlık hizmetlerinde çalışanların, şüphesiz, çok özverili emeklerini belli bir ölçüde değerlendirmiş, fakat hizmeti daha nitelikli ve sürekli kılmakta ve sağlık hizmetinin ulaşmadığı yerlere hizmet götürmekte başarılı olamamıştır.»

5. Kongre'nin uluslararası çocuk yılına rastlamış olmasının çocuk sağlığı ile ilgili önemli konulardan birine, acil tedavi gerektiren çocuk hastalıkları konusuna yeniden eğilmek fırsatı verdiğini söyleyen Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Türkan Erbengi, «çok önemli olan çocuk sorunlarına geniş yer verebilmek için kongre gündemini 'Çocukta Acil Hekimlik' ve 'Erişkinde Acil Hekimlik' halinde planladık ve bu konuların uzmanları ile ilişki kurduk» dedi.

Elçi:

Baştarafı 1'de

rak «hiç bir insan durup dururken, canını tehlikeye atmaz. Bazı kişiler kaçakçılık yapıyorsa bunun nedeni ekonomiktir» şeklinde konuşarak devletin en başta gelen görevinin yöre halkına iş-güç sağlamak olduğunu söyledi.

Baskı ve Zulüm Emekçileri Yıldıramaz

Seçimler yaklaşırken faşist terör tüm ülkede yaygın biçimde azdırılmıştır. Halkımız üzerindeki anti-demokratik uygulama ve baskıların, jandarma zulmünün de geri kalır yanı yoktur. Ancak hiçbir terör ve baskı, halkımızı, seçimlerde demokratik hakkını kullanmaktan alıkoyamıyacaktır.

ŞAVŞAT-VELİKÖY MUHTARI :

«Baskılar karşısında yılmayalım, birleşelim, gücümüzü gösterelim»

Veliköy, Artvin İli, Şavşat ilçesine bağlı bir köy. İlerici niteliğinden dolayı köye faşist güçler ve jandarma komandolarınca çeşitli baskılar uygulanmış. Ama yılmak şöyle dursun daha da bilenmişler. Köyün durumunu öğrenmek için Köy Muhtarı Süleyman Torun, Kooperatif Başkanı Cengiz Aksakal ve Halk Odası Başkanı Nihat Torun'la röportaj yaptık.

Gerçek: Sayın Muhtar, çevre halkı ne ile ve nasıl geçiniyor, kısaca anlatır mısınız?

Cevap: Köyümüz orman köyüdür. Çoğusu çiftçilik ve hayvancılıkla geçinir. Buna rağmen buğdayı ofisten, sebzeyi bakkaldan alırız. Yetiştirdiklerimiz yaşamımızı sağlamaya yetmiyor. Dışardan aldıklarımız ise çok pahalıdır. Hayvanlarımızdan ancak kendi yağ, süt, peynir ihtiyacımızı karşılıyoruz. Etin yüzünü çoğusu senede bir görüyoruz. Ürünlerimiz satacak kadar çok değil. Zaten satacak yer bulamazsın ki. Çevre il ve ilçelerin hiçbirisinde pazar kurulmaz. Ormanları ise devlet kesip götürüyor. Bize bir hayır gelmiyor. Elimize para geçmiyor. Köylülerin kimisi inşaatlarda, kimisi de Kars'a giderek ağaların çayırlarında çalışarak harçlık para kazanıyor. Pahalılık, baskılar ve sömürü belimizi büküyor. Zar zor geçiniyoruz.

Gerçek: Muhtarlıkla ilgili sorunlarınız nelerdir?

Cevap: Muhtarlar olarak güvenceden yoksunuz. Hakkımızı savunacak sendikamız yoktur. Hem kendi işlerimizi, hem de köyün işlerini yapıyoruz. Bir de idari evraklar tutuyor, devlet işleriyle uğraşıyoruz. Bunlar karşılığında da gülünç bir maaş alıyoruz. Üstelik çeşitli baskılarla karşılaşıyoruz. Geçenlerde köyümüze gelen komandolar köy ortasında bana dayak attılar. Köyümüzün kurşunlanmasından sonra, gece jandarmalar beni karakola götürdüler. Oraya gelen Yüzbaşı beni döverek, küfür ederek, elime kelepçe vurdurarak, gece iki saat yağmurun altında durdurdu. Kaymakam da «Bin lira sana çok bile, sen bu işleri yapacak adam değilsin.» diyerek daha da baskı yapacaklarını söyledi.

Gerçek: Köyünüze ne gibi baskılar yapıldı?

Cevap: Bundan önce Köyümüzden Necati Aydın'ın evi, sağlık ocağı bomba ile kurşunlandı. Faşistlerin tertibiyle Köyümüze gönderilen faşist komandolar, düşman köyünü işgal eder gibi tarlada çayırda çalışanlara saldırarak, genç, yaşlı demeden sıra dayağına çektiler. Kadınlarımıza çirkin laflar ettiler. Köyümüzden bazılarının evlerini sebepsiz aradılar. Şavşat'ta Köyce katıldığımız faşist baskıları protesto mitinginde de aynı komandolar, halka göz dönmüş şekilde ateş ederek 5 kişiyi katlettiler.

Gerçek: Gazetemizde duyurulmasını istediğiniz başka bir şey var mı?

Cevap: Var. Muhtarlar da sendikaya ve sosyal güvenceye kavuşturulsun. Bu baskılar karşısında yılmayalım. Muhtarlar, köylüler, baskı ve sömürüye karşı tüm emekçi halkımızla birlikte mücadele edelim. Devrimciler birlik olsun. Faşizme karşı tek vücut olalım. Gücümüzü gösterelim. Halkın, ilerici güçlerin birleşmedikçe, baskı ve zulmün son bulması beklenmesin!

DERİK'TE KOMANDOLAR GENE TERÖR ESTİRDİ

Gerçek (Özel) — Her ağızların açışlarında, «özgürlükçü demokrasi»den ve «güvenlik kuvvetlerinin yansızlığı»ndan dem vuranların ağızlarına fermuar dikmek gerekir. Neden mi?

Çünkü onlar böylesine vurdumduymazca ahkâm kesip, sadece seçimlerde oy avcılığı için halkçı görünürlerken, Doğuda insanlar hergün şiddetini biraz daha artıran komando baskısı ve dayağı altında inim inim inlemektedirler de ondan. Ayrıca birçok burjuva aydını da, dünyanın bilmem neresindeki en küçük anti demokratik uygulamalar karşısında yeri göğü inletirken, burunlarının dibinde cereyan etmekte olan insanlık suçu uygulamalar karşısında üzerlerine ölü toprağı serpilmiş gibi dilsiz ve kör olmaktadırlar.

15.9.1979 günü saat 16 sularında Derik İlçesine 22 kilometre kadar uzaklıkta bulunan DUMLUCA BARAJ şantiyesini basan 40 kadar komando ve jandarma şantiyede müteahhidin yanında işçi olarak çalışan Derik DDKD şube başkanı Hatip Seyidoğlu'nu önce hiç bir şey sormadan falaka dayağına çektikten sonra, kendisinde ÇEK yapısı tabanca olduğunu hemen teslim etmesini isterler. «Olmadığı» cevabı daha çok dayağı getirir. Daha sonra şantiyenin hemen yanındaki Sepnat Köyü sarılır ve köylülerin tümü meydana toplandıktan sonra, birlik komutanı komando asteğmen bir liste çıkararak Fikret Durmaz, İsmail Durmaz, Şevket Durmaz, Şeyhmus Durmaz ve köy öğretmeni Ahmet Durmaz'ın isimlerini okuyarak ortaya çıkarır. Gene hiç bir şey söylemeden sırayla falakaya yatırıp kıyasıya coplar, coplatır. Sonra da sıra dayağına çeker. Neden sonra yorulmuş olmalı ki, kitap, bildiri, dergi, silah ister.

Bu sorgu sırasında dinlenme fırsatı bulan asteğmen «yok» cevabı üzerine yeniden ve rastgele yerlerine insafsızca vurmaya başlar. Asteğmen «çıkarmadıkları taktirde, köyü yıkacağını» söyler ve «ulan Kürt hükümeti kurmak istiyorsanız, gidin İran'a ve orada sizinkilerle birlikte çarpışın» diye bir de akıl verir.

Erkeklerinin bu insafsız dayak altında inlemelerine daha fazla dayanamayan köy kadınları, olaya tepki göstermeye başlayınca «suç unsuru» bulamayan «güvenlik kuvvetleri» yanlarına Şeyhmus Durmaz'ı da alarak daha ilerdeki Buğur Köyüne dalarlar. Burada da tüm köylüyü topladıktan sonra, malum listeden isimler okumaya başlar ve Ekrem Çelik, Sabri Kaya, Selahattin Güngör, Şeyhmus Temel ve köy imamı Abdülaziz'le birlikte adlarını öğrenemediğimiz 5 kişi daha aynı metodlarla dayak faslından geçirilir. Dövülen köylülere derede kabarmış ayaklarıyla ve çakıl taşlar içinde «marş marş» komutu verilir. Arkasından yine sıra dayağı çekilir. Manzara o kadar korkunçtur ki, erler arasında bile huzursuzluk başlamak üzeredir ve bunun üzerine işkenceye son verilir. Şeyhmus Durmaz bir gece nezarette kaldıktan sonra serbest bırakılır.

Şimdi. Tümüne değil ama bir konuda Anayasa'ya bakalım:

«Md. 14 : Kimseye eziyet ve işkence yapılamaz. İnsan haysiyetiyle bağdaşmayan ceza konulamaz.

Md. 30 : Yakalanan veya tutuklanan kimselere, yakalama ve tutuklama sebeplerinin ve hakkındaki iddiaların yazılı olarak hemen bildirilmesi gerekir.»

Ama burası Doğu ve burada burjuvazi kendi koyduğu yasaları bile tanımaz.

İŞÇİ SINIFINI YENİ TOPLU SÖZLEŞME DÖNEMİNDE ZORLU BİR MÜCADELE BEKLİYOR

Sınıfımızın Sendikal Birliği için

MEHMET YILDIRIM
Tek Ges-İş Örgütlenme Sekreteri

Kabul etmemiz gereken bir gerçek var: işçi sınıfımızın sendikal hareketi bölünmüş durumdadır. İki ana konfederasyon olan DİSK ve Türk-İş dışında kendilerine bağımsız adını veren çoğu küçük sendika olan ekonomik işçi örgütü bulunuyor. (Şüphesiz ki faşist Misk'i bir işçi örgütü olarak saymaya imkan yok. Bu bakımndan işçi hareketinin bölünmüşlüğünden sözederken, faşist milliyetçi hareket güdümündeki Misk adlı kuruluşun varlığını, sendikal hareketin bölünmüşlüğünün bir parçası olarak görmüyoruz.)

Sarı sendikaların çoğu gerçek üye rakamları yerine abartılmış naylon rakamlar verdikleri için, Türkiye'de sendikalı işçi sayısının kaç olduğunu kesin olarak bilmek olanaksız. Ama sanıyoruz ki değişik sendikalarda örgütlenmiş işçilerimizin sayısı 2 milyonu aşıyor.

Kendi sınıf çıkarları için ekonomik bakımdan örgütlenmiş olan iki milyon işçi, gerçekte hem sınıf mücadelesi açısından hem de sosyal muhalefet bakımından muazzam bir güçtür. Ne var ki, bu güç, bütün potansiyeli ile merkezileşmiş durumda değildir. Tersine irili ufaklı birçok sendikaya bölünmüş durumdadır.

Böylece, işçi sınıfımızın sendikal bakımdan örgütlü kolunun toplumsal yaşamdaki ağırlığı yeterince duyulmamaktadır. Hem de bu bölünmüşlük tek tek sendikaların da burjuva sınıfına karşı ekonomik mücadelede güçsüz kalmasını getirmektedir. Özellikle hemen her iş kolunda nerdeyse yüzlerce diyebileceğimiz gecekondu sendikalarla, işyeri sendikası denilen küçücük sendikal örgütlerle etkin bir ekonomik mücadele vermek olanaksızdır.

İşçi hareketinin birliğini sağlamak, işte bu yüzden, sınıfımızın en önde gelen acil görevlerindendir. Sendikal plandaki bu görevde de en büyük pay DİSK'e düşmektedir.

Türkiye proletaryasının, sarı sendikacılık zincirlerini kırmasının somutlanması ve gelecekteki sınıf zaferlerimizin bir müjdecisi olan DİSK, kuruluşundan bu yana geçen 13,5 yıl içinde büyük ve etkin bir konfederasyon haline geldi.

DİSK'in büyümesi, işçi hareketinin bir ürünüydü. Ama işçi sınıfı mücadelesinin salt sendikal planda olmaması, sınıf mücadelesinin asıl ve belirleyici alanının siyasal mücadele olması nedeniyle DİSK, siyasal kökenli çeşitli sorunlarla karşılaştı. Yani işçi hareketinin gelişmesi DİSK'i doğurdu ve DİSK işçilerin ekonomik mücadelesini daha ileri götürdü, fakat sınıf mücadelesinin politik alandaki zaafları (özellikle işçi sınıfı politik mücadelesinin bölünmüşlüğü) DİSK'in de örgütsel birliğine olumsuz etkiler yaptı.

Ama bu yaşanılanlar kuşkusuz ki, ileri bir aşamanın doğum sancılarıdır. Çünkü DİSK, ilk yıllarında olduğu gibi, sosyalist politikayla ilgilenmeyen üyeler çoğunluğuna değil, giderek sosyalistleşen, sınıf bilincine ulaşan ve böylece politikleşen bir üye çoğunluğuna sahiptir. Bu nedenle, DİSK'in sarsılması gibi gözüken örgütsel birliği, gerçekte bir üst düzeyde çok daha güçlü olarak inşa edilmeye namzettir.

Ve bu üst düzey, sınıfımızın politik mücadelesiyle ekonomik mücadelesinin bütünleşeceği, gerçek ve kalıcı birlik düzeyidir. Bu düzey, sınıf mücadelemizin, siyasal mücadele önderliğinde üçlü (politik, ekonomik, ideolojik) bütünselleşeceği ve iktidar hedefine doğru hızla tırmanacağı zeminin bir parçası olacaktır.

Bu bakımdan DİSK'de ortaya çıkan olumsuzluklar biz DİSK üyesi işçileri yada sendikacıları ümitsizliğe düşürmemelidir. Türkiye'de sosyalist siyasal hareketin bölünmüşlüğü, genel solun dağınıklığı ve sosyal demokrat CHP'nin bu durumdan yararlanarak DİSK'i kendine bağlama, —bunu yapamadığını görünce de DİSK'i bölme— çabaları gibi belli başlı siyasal etkenlerden kaynaklanan olumsuzluklar mutlaka aşılacaktır.

Bu sorun nihai olarak, şüphesiz ki, siyasal planda çözülecektir. Siyasal planda çözüm, sosyalist hareketin birliği ve merkezileşmesi sosyalist olsun olmasın, tüm sol güçlerin siyasal işbirliğinin sağlanmasıdır.

Fakat bu siyasal birlik sorunu nihai çözüme ulaşmadan önce de, sendikal hareketimizin gözbebeği olan DİSK'in birliğini pekiştirmek mümkündür. Bunun da yolu, kendi sınıf bilimimizin, sosyalist öğretinin, sendikalar ve ekonomik mücadele için koyduğu ilkelere sımsıkı bağlı kalmaktır.

Gerçek Konuşalım

Hüseyin Hasançebi

Sol Oylar Ve...

CHP yönetimi, seçim çalışmalarında yeni bir eğilimi güçlendirmeye çalışıyor. «Ara rejim» somut bir tehlikedir. Ama bu tehlike CHP yöneticilerinin ağzında soyut ve tanımaz bir düşman haline geliyor.

Demokrasinin işini bitirmek istiyenler harıl harıl çalışıyorlar. MHP'nin hızlandırmaya çalıştığı faşist saldırılar, Demirel'in dışa dönük tahrikleri, emekçilerin yakından tanıdığı bir «ara rejime» yöneliktir. Demokrasi düşmanları ne istediklerini açık ve net söylüyorlar.

Ne ki sosyal demokrat liderler bu somut tehlikeyi, kitlelerin duyarlılığını istismar etmek için kullanmayı deniyorlar. Demokrasi tehlikededir ama eğer kitleler demokrasiyi kurtarmak istiyorsa, ayağa kalkıp yükselmeli, CHP'yi destekleyip yerine oturmalıdır!

CHP seçim politikasını iki ağızlı bir bıçak olarak saptamış. Gerici siyasal güçleri, demokrasiyi boğmak istemekle suçluyor. Ama demokrasiyi CHP iktidarıyla özdeş tutup, kendi sol'unu da, demokrasiyi CHP'de korumamakla suçluyor.

Daha da ileri gidip, «sol oyları yine biz alacağız,» diyor. Sol'un seçimlere dağınık girmesi CHP yöneticilerini fazlasıyla sevindiriyor. Böylece, sol'un «dağınık gösterilmesinden» *değil;* «dağınık olmasından» *kimlerin yararlandığı ve yararlanmak istediği, bizzat CHP sözcülerinin ağzında kanıt buluyor.*

CHP yönetiminin sol oylar konusunda endişe duyması, bir başka şey daha, «yüzde bir edebiyatının», yerini yeni bir korkuya terkettiğine işaret ediyor. CHP için, kaçırılmaması gereken ve «yüzde bir»le sınırlı olmayan bir öfke var demektir.

«Ara rejim» aralığında CHP'nin gölgesi yok mu?

CHP yönetimi somut tehlikeyi zaten bu nedenle tanınmaz hale getirmek istemektedir. Demokrasinin CHP mevzilerinden savunulamıyacağını gören emekçi kitleler, şimdi daha sol'dadır. Sol oylar CHP'nin ipoteğinde değildir. Ve CHP, kendi savrulduğu noktaya sol güçlerin de savrulmasını bekliyemez. «Ara rejim» tehlikesi, onun yanıbaşında olmakla soyut görülebilir ama demokrasi güçleri karşıdan ve somut olarak tekelci sermayenin ağız kokusunu duyabiliyorlar. Bu kokular içinde CHP'nin de soluğuna rastlanıyor.

Kitlelerin demokrasiye karşı duyarlılığını istismara yeltenen tehlikeli oyunlar bozulmalıdır. CHP bugüne kadarki tutumuyla olduğu gibi, seçim politikalarıyla da «ara rejim» aralığında siyasal gericiliğin hesaplarını kolaylaştırıyor.

12 Mart bir «ara rejim» idi. Emekçiler bu tür rejimlerin ateş çemberi içinde CHP'yi de sınadılar, kendilerini de.

Kendilerinin daha güvenilir olduğunu gördüler.

Van Gıda-İş'te grupçuluk terkedilmelidir

● SOSYALİSTLER İŞÇİLERİN BİRLİĞİ İÇİN ÇALIŞIR

Van'ın en büyük ekmek fabrikası Ve-San'dır. VE-SAN'da 20 işçi çalışmaktadır. Bu işçiler sınıf bilincine ulaşmış. Başta işverenlerine karşı ekonomik-demokratik haklarını savunmak ve giderek genel demokrasi mücadelesi içinde yer almak için DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasına topluca üye olmak istemişler. Van (Gıda-İş) yönetimi kendilerine ne dese iyi! «Genel Merkez sizlerin üyeliklerinizi kabul etmedi»

Van Gıda-İş yöneticilerinin sınıf bilincine ermiş Ve-San işçilerini üye yapmamalarının arkasındaki asıl gerçek ise başkadır. Gıda-İş Van şube başkanı, aynı zamanda Van Türkiye İşçi Partisi İl Yönetim Kurulu üyesidir. İşçiler arasındaki çalışmaları ise hiç mertebesindedir. Gıda-İş'in yöneticilerinin şimdiye kadarki çalışmaları işçilere güven vermemiştir. TİP'li yöneticiler önümüzdeki sendika kongresinde, yönetimi kaybetme korkusu içerisindedirler. Ve-San işçilerini üye yapmamalarının altında yatan asıl neden buradadır.

Ayrıca Van Gıda-İş şube yönetimi, işverenlerle onuncu ayın başında toplusözleşme görüşmelerine oturacaklardır. Büyük olasılıkla bu toplu-sözleşme uyuşmazlıkla sonuçlanacak ve Gıda-İş'in yetkili olduğu fırın ve ekmek fabrikalarında greve gidilecektir. Şayet Ve-San fabrikası grev dışı bırakılırsa (Bu durumda bırakılacağa benziyor), bu fabrika Van'ın ekmek ihtiyacını karşılayacaktır. Bu durumda Gıda-İş'in muhtemelen başlatacağı grev başarıya ulaşamayacak ve işçilerin işverenler karşısındaki grev silahı, sendika tarafından baltalanmış olacaktır.

Bunları önlemek için zaman kaybetmeden Van Gıda-İş yönetimi Ve-San ekmek fabrikası işçilerini hemen üye etmelidirler. Alacağı sosyal haklardan Ve-San işçilerinin de yararlanmasını sağlamalıdır. Gıda-İş bünyesindeki işçilerin birliği, bütünlüğü ve güçlenmesi için çaba sarfedilmelidir. Burjuvazı için «onlar işçi sınıfının partisinden, Türkiye İşçi Partisinden Korkuyorlar» diye kendi kendisini işçi sınıfının tek partisi; «biricik partisi» ilan eden TİP'li yöneticiler, doğrusu sınıf çıkarlarını değil, kendi tekkelerinin çıkarlarını ön plana çıkararak, «almaşıksız Örgütü» olduklarını bu halleriyle kanıtlıyorlar. Amaçları gurupçulukta almaşıksız olmaksa, bir diyeceğimiz yok tabii.

TİP'li yöneticilere tavsiyemiz, sınıf mücadelesinde grup çıkarlarını değil, sınıf çıkarlarını ön plana çıkarmalarıdır. Grupçu anlayışın daha önce ilerlemeye» hiçbir yarar sağlayamadığını görmeliler. Kendilerine de getirmiyeceğinin bilincine varmalılar. Sosyalist olmanın gereği budur. Bütün işçilerin, sosyalistlerin, demokrasi güçlerinin birliği için çalışmak!

O. GÜNGÖREN

Öldürme İlanıdır!

Hergün isimli faşist gazetenin son günlerdeki cüreti, sıkıyönetimi elbette ilgilendirmiyor. Ama demokratik güçleri ilgilendiriyor. Hükümeti de belki ilgilendirmiyor ama halkımızı yakından ilgilendiriyor.

«İNTİKAMIMIZI ALACAĞIZ!»
«İÇ SAVAŞ İÇİN GÖREV BAŞINA!»
Ve arkasından
«CEZALANDIRMAK BİZE DÜŞÜYOR!»

Gazete bir ölüm ilanı yayınlamak bahanesiyle «öldürme ilanları» yayınlamaktadır. Aynı gazete, daha önce de, Doğan Öz'ün ölüme mahkum edilmiş katilinin mektuplarını yayınlamaktan «şeref» duymuştu!

Bunlar birer tahriktir. MHP'nin seçimler öncesinde izlediği taktiktir.

Sıkıyönetimi, hükümeti, savcıları vb. ilgilendirmeyebilir ama demokrasi güçlerini yakından ilgilendiriyor.

HERGÜN

23 EYLÜL 1979 PAZAR 350 KURUŞ

ORHAN BARUT

21 Eylül 1979 günü Komünist katiller tarafından katledildi. Ruhu şad olsun.
Katiller hâlâ dolaşıyor
O halde...?
Cezalandırmak bize düşüyor.
Kim mi?
Nerede mi?
Moskof'u gördüğün her yerde.
ÜLKÜCÜ GENÇLİK
(Hergün: 2640)

BASIN-İŞ BÖLGE TEMSİLCİSİ ve GYK ÜYESİ MEHMET YALÇIN:

«Sosyalist Birlik Sağlanmalıdır»

DİSK'e bağlı BASIN-İS Bölge Temsilcisi ve BASIN-İŞ GYK üyesi Mehmet Yalçın sorularımızı yanıtladı:

«1931 yılında doğdum. Bulgaristan Rozgat'lıyım. Bulgaristan'daki Sosyal kurtuluş mücadelesini, Halk devrimini yaşadım.

BASIN-İŞ Aydın Şube başkanıyım. Şubemiz temsilciliğe dönüştü. Aynı zamanda BASIN-İŞ Genel Yönetim Kurulu üyeliği, Aydın Bölge Temsilciliği görevlerini de yürütüyorum.» diye kendisini kısaca tanıttı.

— Solun güç ve eylem birliği deyince ne anlamak gerekir?

— Bence sol denince şunu anlamamız gerek. Demokratlar, sosyal demokratlar (sağ — Sol sosyal demokratlar), ilericiler, sosyalistler. Bu bölünme doğaldır. Doğal olmayan bunların arasında iş-güç birliğinin sağlanmamasıdır. Bugün bunlar arasında faşizme karşı acele güç ve eylem birliği gereklidir. Başta DİSK olmak üzere, tüm demokratik kitle örgütleri, bu konuda çalışma yapmalıdır.

Bu çalışmaların rayına oturması da, sosyalistlerin somut konularda öncelikle birleşme-

Devamı s. 5, sütun 4.te

O'NUN HİKAYESİ
M. DOĞRUER

ÇÖP